DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88 SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 236. SZÁM. 1930 OKTÓBER 18. SZOMBAT.

12 FILLÉR

A dumping

Nagy szomoruságunkban még ezt a különös angol szót is meg kell tanulnunk, mert a magyar gazda terményeinek elértéktelenedésében ennek a dumpingnek is szerepe van. Az oroszok szovjetjének urai öt évre előre kidolgozták azt a gazdasági tervezetet, amelynek segitségével akarnak javitani rózsásnak egyáltalán nem nevezhető helyzetükön, melyben legnagyobb ur a szegénység, az élelem hiánya és különösen a lelkek nyugalma.

Oroszország aranybánya. A természet megáldotta minden földi jóval, csak ezeket a kincseket fel kel tárni és megmunkálni. A feldolgozáshoz gép kell, gép előállításához pénz, de ez a két utóbbi hiányzik. Pénzt csak gabonából tudnak szerezni, mert egyszerüen elveszik a földmüvestől a buzát és a kormánynak csak a fuvardijat kell fizetnie idegen földön, vagy a tengeren. Ezért olcsó az árujuk. Ugy tervezték, hogy rengeteg mennyiségü buzájukkal elárasztják Amerikát és Európát, ahol megszaporodván a kinálat, lemorzsolódnak az árak, de ők mégis nyernek, de: az alacsony árakkal romlásba döntik az amerikai és európai földmüvelőket, akik elszegényednek, lerongyolódnak és ezzel szaporitják az elégedetlenek, a forrongók és rendszerváltozyást követelők számát. Igy két célt érnek el egy csapásra: pénzt is kapnak, meg forradalmakat is támasztanak, amikből szintén csak ők huznák a hasznot.

Ezt az orosz romboló előretörtést nevezik dumpingnak, amely gazdasági téren rövid ideig olyan hatást ért el Amerikában is, nálunk is, amire még a legrajongóbb kommunisták sem számitottak, mert a világ háboru után az alig lábbadozó Európát ismét földre teritette. Csakhogy azzal nem számoltak a moszkvai vezérek, hogy az ő gabonakészletük is elfogy, helyesebben: az orosz földmüvelők nem termelnek, vagy legalább is nem szolgáltatnak be a hatóságoknak annyi buzát sem, amennyi az orosz nép ellátására elegendő, nemhogy még külföldre is jutna belőle tekintélyes mennyiség. A nagy nekirugaszkodás után egyszerre megakadt a nagy roham a világ terménypiacain. Az orosz gabonaügynökök már nem kinálhatnak ugynevezett „effektiv buzát", csak „papiros árut", ami nincs meg a valóságban, hanem üzleti huncutság, divatos szóval: spekuláció. Ennek meg már nem hisznek, ettől nem szállnak lejebb a gabonárak.

A nagy dobbal dolgozó szovjet alattomos harca ezek szerint ismét megfeneklett. Látszat sikerek, apróbb megrázkódtatások kisérték ugyan ez alkalommal is, de lényeges változást, gyökeres felfordulást távolról sem értek el.

Debrecenben megalakult a Gázvédelmi Liga

Hadházy Zsigmond főispán: a védelmi eszközöktől megfosztott trianoni magyarságnak magának kell védekeznie

A jövő háboruja a borzalmak perspektiváját veti előre. Olyan kegyetlenségek és borzalmak perspektiváját, melyhez képest a lezajlott világégés ártatlan gyermekjáték volt csupán. Kétségbeejtő a lázas készülődés, melyet az emberi agy, a tehetség, a tudomány ennek a szörnyü jövőnek a szolgálatában fárad, küzd, dolgozik. Uj háborut, uj gyilkoló szerszámot előkésziteni és megkonstruálni, ez ma a nagy és kis nemzetek, főleg pedig a „győzelmes" népek minden ambiciója. Hogy abban a gigászi és embertelen küzdelemben, mely minden pillanatban ujra lángra lobbanhat, milyen szerepe lesz pl. a háborus gáztámadásoknak, arra hátborzongás nélkül gondolni se lehet. És mi, maroknyi magyarok meg éppen kétségbeeséssel kell, hogy gondoljunk arra az eshetőségre, hiszen semmi védelem, semmi felkészültség nincs számunkra, ott állunk fedetlenül, védelem nélkül a jól felszerelt, felkészült ellenségek gyürüjében. Igy aztán nincs mit csodálkozni azon, hogy a tegnap délutánra meghirdetett Gázvédelmi Liga alakulására olyan tömegben jelentkeztek az emberek, hogy olyan élénk érdeklődés nyilvánult meg ezzel a kérdéssel szemben, hiszen a bőrünkről, saját és hozzátartozóink életéről, minden élőlény életéről van szó.

AZ ALAKULÓ GYÜLÉS.

Debrecenben a Nemzeti Munkavédelmi Hivatal inditotta meg a nagyjelentőségü akciót a gázvédelmi propaganda érdekében. Ennek a szervezkedésnek nyitánya volt tegnap a Gázvédelmi Liga megalakulása, mely impozáns keretek között folyt le tegnap délután a városháza nagytermében Bottka Géza ny. ezredes, a Munkavédelmi Hivatal igazgatójának elnöklése alatt. Rajta kivül az előkelőségek soraiban megjelentek: dr Ruffy Varga Kálmán akadémiai igazgató, felsőházi tag, dr Magoss Györgyné, Fráter Erzsébet, a Mansz. diszelnöknője, dr Perjéssy Mihály táblai tanácselnök, dr Huss Richárd, dr Papp Károly egyetemi tanárok, dr Misz ti Károly városi főügyész, Balogh István földbirtokos, dr Lukáts József, dr Horvay Róbert igazgatók, Bohuss Károly postafőnök, dr Derekassy István, a debreceni tüzoltóság főorvosa, dr Tóth János, dr vitéz Hetey Zoltán törvényszéki birák, Mátray Imre főtisztviselő és még Debrecen magyar társadalmának igen sok vezető egyénisége.

BOTTKA GÉZA NY. EZREDES MEGNYITÓ BESZÉDE

Bottka Géza ny. ezredes nyitotta meg hazafiságtól izzó, lelkes szavakal az ülést. A jegyzőkönyv vezetésére dr Liszt Nándor tb. szolgabirót, hirlapirót, a jegyzőkönyv hitelesitésére pedig dr Hadházy Zsigmond főispánt és Balogh István földbirtokost kérte fel. Üdvözölte a megjelenteket, majd rámutatott a Gázvédelmi Liga megalakitásának szükségességére. A szervezkedésnek célja, hogy esetleges gáztámadás esetén a polgárság tudjon védekezni s igy teljesen politikamentes. *A párisi környéki békék* — mondotta többek között — *még a védekezést is eltiltották s ugyanakor a békediktáló államok egyre nagyobb mértékben készülődnek.* Franciaországban 1930-ban 650, az Egyesült Államok 840 millió pengőt áldoztak hadikészülődésre. A Csonkamagyarországot környező uj államok: Csehország, Jugoszlávia és Románia ezerhétszáz repülő géppel rendelkeznek, Magyarországnak egy sincs.

— Amikor azt látjuk, hogy a leigázott országok közül Németország, sőt Ausztria is felkészült a kémiai háboruk elleni védekezésre, *nekünk magyaroknak sem szabad késlekednünk.*

A nagy tetszéssel és helyesléssel fogadott elnöki megnyitó után Bottka Géza felkérte Rehák Tamás tüzoltóparancsnokot, hogy dr Roncsik Jenő tüzoltóparancsnok helyett, aki másirányu elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg az alakuláson, tartsa meg előadását a gázvédelemről.

REHÁK TAMÁS ELŐADÁSA

Egyre fokozódó érdeklődéstől kisérve tartotta meg előadását Rehák Tamás, aki megdöbbentő adatokkal bizonyitotta be a Gázvédelmi Liga megalakitásának elodázhatatlan szükségességét. A technika és kémia — mondotta az utolsó tizenkét év alatt akkora haladást tett, hogy a jövendő háboruja is ezek jegyében fog lezajlani. Az lesz a cél, hogy a megtámadott országok belsejét pusztitsák el az aerokémia segitségével.

A bennünket leigázó államok repülőflottájuk gyarapitását tüzték ki célul s ennek elérésére csupán egy év alatt (1929-ben) Franciaország 410, Anglia 80, Csehszlovákia 32, Jugoszlávia 20 és Oláhország 19 millió pengőt költöttek. Ez a nagy készülődés eredményezte, hogy Franciaország ma 3500, Anglia 2100, Csehország 590, Jugoszlávia 590, Oláhország pedig 400 repülő géppel rendelkezik.

Az aerokémiai háborura való felkészülődéssel szemben Csonkamagyarországnak egyetlen hadirepülőgépet sem szabad tartania. Igy teljesen ki vagyunk szolgáltatva a hullarablóknak s ez annál szomorubb, mert az elmult világháboru pusztitásai minimálisak voltak ahhoz a pusztitáshoz képest, amit a jövő háborujától várni lehet.

Rehák Tamás ezután az aerokémiai háboru és Debrecen helyzetével foglalkozott.

MILYEN KÖNNYEN ELPUSZTITHATNÁK ELLENSÉGEINK DEBRECENT

— *Debrecen — mondotta — 25 kilométernyire fekszik az oláh határtól. Ha egy-egy ellenséges repülőgép 20 tonna bomba-anyagot tud felvenni s két óránként megfordulhat, ugy naponta négyszázötszáz tonna anyagot lehet Debrecen területére hullatni.* Minthogy a világháboruban átlagosan a ledobott anyag husz százaléka hatott, ugy száz tonnát kell számitanunk 24 óra alatt. *Ebből 40 tonna robbanó bomba 30 bomba a gyujtó bomba, ami ezer gyujtást jelent és 30 tonna a gázbomba.*

Elképzelni is borzasztó, hogy Debrecenben egy nap alatt ezer helyen lehessen tüzvész...

A KÜLÖNBÖZŐ GÁZBOMBÁK

Rehák Tamás részletesen ismertette az aero-bombák különféle fajtáit. A gyujtóbomba anyaga ma is a thermid. A 20 kilogramos robbanóbomba ezer darabra robban és arra szolgál, hogy a lakosság körében pánikot idézzen elő.

A gázbombák nagy fajsulyu minden résbe repedésbe, még a pincékbe is behatoló anyagot árasztanak, amely ingerlő, mérgező és marógázok csoportjára oszlik.

Az ingerlő gázok, melyeknek legtöbbje könnyezést idéz elő, vagy rövid ideig ható, vagy sokáig fertőző gázok. A mérgező gázok, amelyek fojtó és mérgező gázok alcsoportjába oszthatók, a légzőszerveket támadják meg. Fulladást, kinzó köhögést, tüdőgyulladást, szivbénulást okoznak. *Legtöbbjüknek a hatása rögtöni halállal jár.*

Harmadik főcsoportba tartoznak a maró gázok. Legismertebb közöttük a sárgakeresztes, vagy mustár gáz, melyet 1860-ban találtak fel. Ezek csontig ható maró sérülést okoznak.

Az érdekfeszitő előadás végén Rehák Tamás hangsulyozta, hogy a **kémiai** háboruk ellen megvan a **védekezés** lehetősége. Ennek a **védekezésnek** első etappja a polgárság szervezkedése s ezt követi a kioktatás. Etekintetben legjobban megszervezett országok Oroszország, Lengyelország, ahol a nőket is bevonták a védelmi szervezetbe és Jugoszlávia.

Nekünk magyaroknak létérdekünk, hogy **teljes erővel felkészüljünk az esetleges gáztámadások ellen.**

HADHÁZY FŐISPÁN BESZÉDE.

A folyton megujuló helyesléssel és nagy megértéssel fogadott felolvasás után dr **Hadházy** Zsigmond főispán emelkedett szólásra, s viharos lelkesedéstől kisért beszédben rámutatott annak szükségességére, hogy **a védelmi eszközöktől megfosztott trianoni magyarságnak magának kell védekeznie.** Nincs a teremtésnek egyetlen lénye sem, mely az őt érő támadások ellen ne védekeznék. A helyzet nem olyan sötét, mint ami lyennek látszik, mert a jövő háborujának sikere nemcsak a gépeken, hanem az embereken is mulik és kérdés, hogy lesznek-e az ellenségeknek megfelelő emberei a gépekhez?

Javasolta **a Gázvédelmi Liga megalakulását** a Nemzeti Munkavédelmi Hivatal kereteiben, mely Bottka Géza ny. ezredes (lelkes éljenzés) vezetésével képes lesz a hatalmas feladat elvégzésére. Javasolta továbbá, hogy az alakuló ülés **hódoló táviratot küldjön vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzónak s a kormány tagjait is táviratilag üdvözölje.**

A jelenvoltak egyhangu lelkesedéssel fogadták el a főispán javaslatait s igy Bottka Géza ny. ezredes a Gázvédelmi Ligát a Munkavédelmi Hivatal keretében megalakultnak jelentette ki.

Horvay Róbert igazgató a közönség figyelmébe ajánlotta a „Tudomány és Gázvédelem" cimü propaganda-sorozat füzeteit, melyek minden könyvkereskedésben megkaphatók.

Az alakuló gyülés Bottka Géza ny. ezredes zárószavaival ért végeit.

A KORMÁNYZÓNÉ NYOMORENYHITŐ AKCIÓJA.

Budapest, okt. 17. A kormányzó felesége által kezdeményezett gyüjtési akció céljaira eddig nagyobb adomány érkezett. Ezer pengőt adtak: dr Légrády Ottó és Visár Rezső a Felten Guilleaume gyár vezérigazgatója. 500 pengőt: a Rimamurányi és Salgótarjáni rt. és Miklós Andor. Ezenkivül érkeztek 350, 300, 250 pengős adományok igen nagy számban.

Budapest, okt. 17. A Magyar Vöröskereszt Egyesület elnöksége közölte a kormányzó feleségével, hogy egész országos szervezetével bekapcsolódik az általa megindított nagyszabásu akcióba és hogy ebből acélból az összes vidéki fiókjait gyüjtőivekel ellátja. A gyüjtés befejezése után az összeget a kormányzó rendelkezésére fogják bocsátani. Az adományokat annak idején nyilvánosan nyugtázni fogják.

—oooOooo—

Czobor-féle mézeskalács mintaelárusitása a „Magyar Hét" tartamára Piac ucca 69. szám. (Volt Stühmer-üzlet.)

A betéteket semmiféle célra nem akarja a kormány igénybe venni

Korányi Frigyes báró nyilatkozata.

Budapest, okt. 18. **Korányi** Frigyes báró, a Pénzintézeti Központ elnöke a pénzintézeti betétek igénybevételéről szóló hiresztelésekkel kapcsolatban a következő nyilatkozatot tette:

— Hosszabb külföldi utamról hazatérvén és a Pénzintézeti Központ vezetését ismét átvéve értesültem arról, hogy egyes vidékeken még mindig nem szüntek meg olyan hiresztelések, mintha a kormány lakásépités céljaira a Pénzintézeti Központ betéteit bizonyos százalékban igénybe akarja venni. Azonnal érintkezésbe léptem a kormány legilletékesebb tényezőivel, akik a leghatározottabban kijelentették, hogy **semmiféle olyan intézkedés nincsen tervbe véve, a mely a betéteket bármely célra igénybe venné.** E kijelentés folytán **remélem**, hogy e lelkiismeretlen hiresztelések végleg el fognak **hallgatni.**

—

Fel kellett tárni őszintén a helyzetet

Lukács László, a békeidők pénzügyminisztere Bethlen beszédéről és a gazdasági helyzetről.

Egyik fővárosi lap érdekes intervjut folytatott Lukács Lászlóval, a békeidők pénzügyminiszterével, ki már nyolcvanadik évét tölti és tapasztalatokban gazdag életre tekinthet visza.

Lukács László Bethlen beszédéről, a takarékosságról és az állami gazdálkodásról a következőket mondotta:

— Azok, akik támadják Bethlentt azért, mert őszintén feltárta a helyzetet legutóbbi beszédében, nagyon téves uton járnak. Bethlennek, amikor látta, hogy a helyzet nem kedvező, nemcsak joga, de egyenesen kötelessége volt feltárni a szituációt. Kötelessége volt azért mert csak igy volt képes felébreszteni minden emberben azt a tudatot, hogy a veszély elhárítására mindenkinek, minden egyes embernek meg vannak a kötelességei, melyeknek teljesitése esetén mégis elkerülhető a katasztrófa, de ha könnyelmüen semmibe veszik a bajokat, akkor a kormányt sujtaná a felelősség, hogy nem tette meg a kellő időben a figyelmeztető lépéseket.

— A takarékosságnak nemcsak hangoztatása, de keresztülvitele is ma egyike a legfontosabb teendőknek ugy a magán, mint az állami életben. Mindenesetre óriási nehézséggel jár a tárgyak kellő szeparálása; hogy mi az a takarékosság, amelyet nagyobb veszély és kár nélkül meg lehet valósitani és hol van az a határ, amelyen tul különösen az állami takarékosság a gazdasági élet visszafejlödését eredményezheti. E kérdés eldöntését csakis a kormánytól lehet várni, miután az ő kezében vannak az összes erre vonatkozó adatok.

— Célravezetőnek tartja-e kegyelmes uram a külföldi kölcsön felvételét a gazdasági helyzet enyhitése szempontjából? — kérdezte a hirlapiró.

— Nem tudom, mennyire vannak a tárgyalások, milyen összeköttetések állanak rendelkezésre a külföldi kölcsön megszerzése tekintetében. Tény az, hogy a hosszulejáratu kölcsön előnyt jelent, segitést hoz, de csak abban az esetben jelentene ez nagy segitséget, ha a kormány azt kizárólag hasznos beruházásokra forditja. Önként értetődik, hogy a kölcsön egymagában nem segit és nem is segithet minden bajon és hogy azonkívül számtalan más intézkedésre van szükség, hogy az államháztartás egyensulya megóvható legyen, ami pedig a legfőbb feladat.

—

Megjelent a rendelet az 1930. évi népszámlálásról

Budapest, okt. 17. A kormány most adta ki az 1930. évi népszámlálás végrehajtásáról szóló rendeletét. A népszámlálást január 1. és 10. között hatják végre a törvényhatóságok első tisztviselői, a járási főszolgabiró, illetve a megyei, városi, községi elöljáróságok. A népszámlálásnál december 31. és január 1. közötti időpontban levő állapot veendő alapul, tehát mindazok, akik december 31-én éjjel 12 óráig életben voltak, még akkor is felveendők, ha az összeiráskor már meghaltak, viszont kihagyattak azok, akik éjfél után születtek. Az összeiráskor számlálóbiztosokat alkalmaznak a tanitók, tanárok, nyugdijasok, tisztviselők, értelmesebb gazdák, rokkant katonák, erdészek, felsőiskolai tanulók és általában olyan egyének alkalmazandók, akik a reábizott teendőket el tudják látni, másrészt hivatásbeli elfoglaltságuk nem akadályozza őket. Nők, amennyiben ezen feltételeknek megfelelnek, különösen a városi, vagy nagyobb községek területén számlálóbiztosoknak szintén alkalmaztatnak. A számlálóbiztosokat a népszámlálás idejére közhivatalnokoknak kell tekinteni és müködésükben a közigazgatási hatóságoknak támogatni kell őket. A helyszini összeirást január 15-ig be kell fejezni.

TÁVIRAT

MINISZTERTANÁCS.

Budapest, okt. 18. A kormány tagjai ma délután 5 órakor Bethlen István **gróf** miniszterelnök elnökletével **minisztertanácsot** tartottak, melyen a folyó ügyeken kivül **a közmunkák kérdését** és a **parlament munkarendjét tárgyalta.** A minisztertanács a késő esti órákban ért véget.

—oooOooo—

MEGINT BAJ VOLT BERLINBEN A KOMMUNISTÁKKAL.

Berlin, okt. 18. Wedding városrészben kommunisták gyüléseztek és emiatt a forgalom csaknem teljesen megakadt. A rendőrség őrizetbe vett négy embert, akik egyikénél kést találtak. A tömeg szétszórásánál a rendőrség gumibotokat használt. A Bürow-csoport részéről szintén rend zavarás történt; a rendőrség itt letartóztatta a kommunista párt három tagját.

—oooOooo—

TOVÁBBI FRANCIA ÁLLÁSFOGLALÁS A BÉKESZERZŐDÉSEK REVIZIÓJÁÉRT.

Páris, október 17. Hervé Gusztáv lapjában, a Victoireban folytatja tegnap megkezdett hadjáratát a versaillesi békeszerződés revíziója érdekében. Hervé ma kijelenti, hogy a versaillesi békeszerződést revidiálni kell. A békeszerződésnek alkalmazkodni kell az uj helyzethez, amely Franciaország volt szövetségeseinek — Olaszországnak, Oroszországnak, Amerikának és Angliának — magatartása, a háborut követő álapotok, a Németországban bármely pillanatban bekövetkezhető káosz és a bolsevista forradalom gennyes sebe folytán előállott. — Versaillesben — irja Hervé — Négy nagy nemzet hozott itéletet Németország ellen. Ezek közül ma már csak Franciaország játsza a végrehajtó és csendőr szerepét. Ilyen körülmények között miképen akarják a kényszerpolitikát megvalósitani?

—oooOooo—

KITÖRT AZ ARANYLÁZ KANADÁBAN.

Newyork, október 17. Kanadában kitört az aranyláz. Ontario állam északi részében egyelőre még ellenőrizhetetlen hirek szerint dus aranylelő helyeket fedeztek fel. Az aranykincs helyére valóságos népvándorlás indult meg Észak-Ontaria felé. Automobilok és szekerek százai viszik a kincskeresőket. A gazdagabbak közül többen repülőgépen indultak utnak. Sokezer ember gyalogosan igyekszik az aranylelő helyek felé. Egyes vidékek teljesen kihaltak és vannak falvak, ahonnan az egész lakosság elindult aranyat keresni. A kanadai hatóságok szerint nincsen kizárva, hogy a hiresztelések megfelelnek a valóságnak, miután Észak-Ontario egyes vidékeit a szakemberek is aranytartalmunak mondják.

—oooOooo—

AGYONLŐTTE AZ ÜGYVÉDET, MERT PERT NYERT MEG VELE SZEMBEN.

Bukarest, okt. 17. Ma délelőtt Theodorescu háztulajdonos agyonlőtte Tátos, bukaresti ügyvédet. A gyilkos tettének elkövetése után autóba ugrott és lakására hajtatott, ahol nyugodtan bevárta a rendőrség megérkezését. Tettének oka bosszu müve volt, minthogy az ügyvéd vele szemben megnyert egy örökösödési pert, mely megfosztotta 40 milliós örökségtől.

FRANCIAORSZÁG MÁR VÉDEKEZIK AZ OROSZ DUMPING ELLEN.

Páris, október 17. A francia kormány megkezdte a dumpingellenes rendelet gyakorlati alkalmazását. A rendelet értelmében a kormány tudvalevően megtilthatja mindennemü külföldi nyersanyag és készáru behozatalát, ha megállapítható, hogy a szóbanforgó árucikket dumping-áron kötötték le. A hét elején a francia határon feltartóztattak tíz vagon orosz lent, amelyet néhány északfrancia vászonárugyár vásárolt Szovjetoroszországban. A francia gyárosok azonnal interveniáltak a kereskedelmi minisztériumban és a lenszállítmány engedélyezését kérték, a minisztérium azonban kereken elutasította ezt a kérelmet. A gyárosok körében igen nagy az elégedetlenség emiatt az intézkedés miatt.

——oooOooo——

MELLBELŐTTE MAGÁT MERT KOSARAT KAPOTT.

Székesfehérvárról jelentik: Marshein Imre sárbogárdi sommás munkás beleszeretett a majorosgazda leányába. A legény este felkereste a leányt s revolverét véve elő, fenyegetőleg követelte a leánytól, hogy nyilatkozzék, akar-e a felesége lenni, mert különben agyonlövi magát.

A leány játéknak vette a dolgot s nagadólag válaszolt, mire a fiú felemelte a pisztolyt s mellbelőtte magát. Életveszélyes sérülésekkel szállították be a székesfehérvári kórházba.

——oooOooo——

KATONAI KÓRHÁZRÓL IRNI -- KÉMKEDÉS.

Bukarestből jelntik: Schlosser Rudolf, a Nagyszebenben megjelenő Siebenbrügisch Tageblatt brassói tudósítóját, aki cikket akart irni a brassói katonai-kórházról, kémkedés miatt letartóztatták a kórházban. Az újságírót hat napig zárva tartották és csak tegnap bocsátották szabadon a rendőrségről. Letartóztatói ellen hivatalos hatalommal való visszaélés címén tesz feljelentést.

——oooOooo——

SZOVJET-BÖRTÖN A KARÁCSONY ELLEN.

Kownó, október 17. Az oroszországi istentagadók szövetsége felszólította a szovjetkormányt, hogy tiltsa be Oroszországban a karácsony megünneplését és tartasson vallásellenes felvonulásokat december hó 24-én és egyszersmind sújtsa több havi börtönnel azokat, akik karácsonyfát adnak el.

——oooOooo——

VONATÖSSZEÜTKÖZÉS ROMÁNIÁBAN 7 SEBESÜLTTEL.

Bukarest, október 18. A ma reggeli vonatösszeütközésnek a legujabb jelentések szerint hét súlyos sebesültje van A személyvonatnak, amely Poenaru Bordea állomás bejáratánál beleszaladt a vele szembe jövő petroleumszállító vonatba, három kocsija pozdorjává tört, a tehervonatból két vagon ment tönkre. Az utasok közül 7 egyén súlyosan megsebesült. A forgalmi tisztet, akinek hanyagsága okozta a vonatösszeütközést, letartóztatták. A vasút kára meghaladja az öt millió leit.

——oooOooo——

NEMES HAGYOMÁNY EGYHÁZI CÉLRA.

Kanizsay Endre okl. református lelkész, volt tanító és felesége, Kovács Etelka a debreceni református egyházra hagyományozták végrendeletileg Bem József ucca 6. szám alatti házastelkűket és a sestakerti Andrássy-uti szőlőiüket

Ujpesten 400 pengőbe kerül a levegő négyzetmétere

Ujpest, okt. 17. Az Apponyi Albert uccában egy földszintes házra két emeletet épitettek. Most a város müszaki osztálya értesitette a háztulajdonost, hogy *a közterek levegőjében való részesedés cimén 1235 pengőt kell fizetni.* Eszerint Ujpesten *400 pengőbe kerül a levegő egy négyzetmétere*, holott a leg drágább telek négyszögölének ára 250 pengő.

Los Angelesben felrobbant egy nagy épület

Több halott, negyven sebesült.

London, okt. 17. Los Angelesben ma hirtelen felrobbant és leégett a Garment Capital épülete. A légnyomás a közeli járó-kelőket a földre sujtotta és autókat forditott fel. — Eddig 40 sebesültről tudnak, de valószinü, hogy több halottja lesz a katasztrófának. A robbanás után az épületet lángtenger boritotta el.

70 letartóztatás Bukarestben kémkedés miatt

Állitólag a szovjet javára történt kémkedés.

Bukarest, okt. 18. A rendőrség hetek óta nyomoz egy kiterjedt kémhálózat ügyében. Tegnap éjjel több helyen házkutatást tartottak és tömeges letartóztatást hajtottak végre. **A letartóztatottak száma meghaladja a 70-et.** A belügyminisztériumi közlemény nem árulja el azokat, akiket letartóztattak, sem azt, hogy kinek a javára történt a kémkedés. A háboru óta ez a legnagyobb ügy, a mit Romániában sikerült leleplezni. — Hir szerint a kémkedés Szovjetoroszország javára történt.

Az arzénpör védője az ujságirókat vádolta

Két vádlott ellen az ügyész ejtette a vádat. —

Szolnok, október 17. Az arzénper pénteki tárgyalása Kronberg ügyész vádbeszédével kezdődött. Az ügyész bejelentette, hogy Balog Józsefné, az egyik vádlott ellen elejti a vádat, mert a tárgyalás során a védőknek sikerült bebizonyítaniok, hogy valóban nem mérgetze meg Balog Józsefné az édesapját.

Takács Lajosnéval szemben a felbujtás vádját ejtette el az ügyész. Balog Józsefnét azonnal szabadlábra helyezték és nyomban el is hagyta a törvényszék épületét. Takács Lajosné aoznban a törvényszéken maradt, mert ellene több vádpont is van s az ügyész csupán a felbujtás vádját ejtette el.

Kronberg János királyi ügyész ezután a következőket mondotta vádbeszédében:

— A böles bírónak szavait kell idéznem, hogy a bíró az itélőszékében nemcsak a logikával és az ésszel kell, hogy bíráljon, hanem lelkiismerete szerint. Az Isten és az emberek előtti kötelességemet teljesítettem, amikor ide állítottam ezeket a vádlottakat. A vádlott egynek kivételével a főtárgyalás alatt a leggonoszabbul tagadtak, lehet, hogy azért, mert azt gondolják, hogy ezzel enyhítenek bünökön.

Az ügyész ezután részletesen a bíróság elé tárja mindazokat a bizonyítékokat, amelyek felkeltették benne azt a meggyőződést, hogy a vádlottak, gyilkosságot követtek el.

Ma délután Móra Lajos védő beszélt, aki beszédét a következőképpen kezdte:

— Az ujságírók 1929 uborkaszezonjában fühözéfához kapkodtak, hogy szenzációt szerezzenek. A munkatársak pénzutáni futkosásában nem törődve a nemzet érdekével, kipattantották a nagyrévi titkot. Örvendeztek a magyar vidék pusztuló roncsain, telekürtölték a világot a magyarság szégyenével, levették lábáról az ügyészséget, csendőrséget, hogy hitvány anyagiakhoz jussanak. Az ujságírók nyomoruságos helyzete és pénzvágya okozta, hogy nagy ügy lett az arzénper és tömeghisztéria lett az ügy iránt való érdeklődés.

Ezután dr Virág Gyula, dr Fisch Dezső és dr Sebestyén Mihály ügyvéd beszélt.

Az ügyész csak Virág ügyvéd védő beszédére válaszolt és védencével. *Murányinéval szemben a vádat elejtette tekintettel arra, hogy a védelem bebizonyította, hogy csak bünrészességről lehet szó és tekintettel arra, hogy mindennek 15 éve elmult, tehát elévülés alapján Murányinéval szemben a vádat visszavonta.* A törvényszék azonnal kihirdette Murányiné szabadlábra helyzését.

BUKARESTBEN ÖSSZEVERTEK EGY MAGYAR SPORTUJSÁGIRÓT.

Budapest, okt. 17. Deneberg János**t, a Nemzeti Sport** bukaresti tudósitóját Lapuscanu, a Szófiából érkező román válogatott futballcsapt kapusa a válogatott csapat többi tagjaival együtt megverte mert Deneberg — szerintük — a Nemzeti Sportnak leadott tudósitásában elfogult kritikát adott a román válogatott csapatról, amely egyébként Szófiában kikapott a bolgár válogatottól. Luchide, a román futballszövetség elnöke is szemtanuja volt az esetnek, de szó nélkül nézte, hogy a futballisták hogyan ütik-verik a védtelen magyar ujságirót.

Vadas Gyula dr, a Nemzeti Sport főszerkesztője és a Magyar Sportujságirók Egyesülete elnöke a Deneberg-esetről a következőket mondotta:

— Mindenesetre megtesszük a kellő lépéseket, hogy hasonló eset soha többé meg ne ismétlődjék. — Ezt az ügyet a MSE választmánya elé is viszük, de ott csak elvi tiltakozásról lehet szó, mert Deneberg nem tagja az egyesületnek, de nem is lehet tagja, mert nem lévén magyar állampolgár. A MSE bizonyára élesen tiltakozni fog a román sportujságirók testületénél és kérni fogja, hogy a szabad kritika jogát teljes erővel óvja meg, mint mi tesszük.

Sportkörökben érthető érdeklődéssel várják a legujabb bukaresti botrány további fejleményeit.

KÉVÉS A RÁDIÓHALLGATÓ AZ ŐSTERMELÉSSEL FOGLALKOZÓK KÖZÖTT.

A Magyar Statisztikai Szemle közli a rádióelőfizetők foglalkozási statisztikáját. 1929-ben tldvalevően 266.567 rádióelőfizető volt az országban, az el-ző évi 168.553 előfizetővel szemben A rendelkezésre álló adatok szerint az előfizetők között igen alacsony az őstermeléssel foglalkozók aránya. A rádióelőfizetőknek mindössze 7.4 százaléka került ki közülük, holott 1928. évben még 8.9 százalékos aránynyal szerepeltek. Ezzel szembe emelkedett a kereskedők és iparosok aránya, még pedig 25.8 százalékról 29.5 százalékra. Az egyéb értelmiség a múlt évben 38.1 százalékkal szerepelt a rádióelőfizetők között.

Elkészült a törvényhatósági bizottsági tagok összeférhetetlenségéről alkotott szabályrendelet tervezet

A közgyülés a jövő héten vitatja meg az összeférhetetlenségi kérdést.

Az uj közigazgatási törvény tudvalévőleg előirja, hogy a törvényhatóságok összeférhetetlenségi szabályrendeletet tartoznak alkotni, amelyben meghatározzák, hogy kik nem lehetnek tagjai a törvényhatósági közgyülésnek, illetőleg a kisgyülésnek.

A város vezetősége a közgyülés intencióinak megfelelően a pártok megbizottaiból összeállitott külön bizottság elé vitte előbb az összeférhetetlenségi kérdést és az összes pártok intencióinak megfelelően állitották, alkották meg az összeférhetetlenségi szabályrendelet tervezetet.

Ezt a tervezetet a jövő héten összeülő rendkivüli közgyülés tárgysorozatára tüzik ki s amennyiben ezt elfogadják s a miniszter jóváhagyja, akkor ezen a téren is tiszta helyzetet teremtenek.

A szabályrendelet egyébként két paragrafusból áll. Az egyik azokat az eseteket tartalmazza, a melyek fennforgása esetén nem lehet valaki tagja a közgyülésnek, a második paragrafus viszont felsorolja, hogy kikre nem vonatkoznak az 1. paragrafusban felsorolt kizáró okok. Maga a tervezet elég rövid.

A teljes szabályrendelet a következőket tartalmazná:

Szabályrendelet a törvényhatósági bizottsági tagságból kizáró okokról.

1. §.

Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának nem lehet tagja az:

1. aki az országgyülési képviselők választásáról szóló 1925. évi XXVI. tc. 10. §. 1. bekezdésének 1. és 3—6. pontjában és 2. bekezdésében megállapitott okok valamelyike miatt országgyülési képviselő nem lehetne. A 3. pont alkalmazásánál csak olyan rágalmazás vagy izgatás miatt történt elitéltetés jöhet tekintetbe, amelyet ennek a törvénynek életbelépése után követtek el, az 5. pont rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni az érdekképviselet cimén tagokra is.

2. függetlenségének hiánya miatt az,

a) aki a városnak (a város intézetének, közintézményének, közművének, üzemének) vállalkozója, vagy szállitója, a vállalkozó, vagy szállitó alvállalkozója, ideértve azt is, aki a másnak adott megbizás alapján tényleg szállit; a város és mások között kötött üzletek közvetitője, vagy bizományosa, a város vagy a város kezelése alatt álló javaknak, jövedékeknek vagy hasznot hajtó jogoknak bérlője, vagy haszonbérlője, ha az évi bérösszeg 1000 pengő értéket meghalad; aki a várossal olyan szerződéses viszonyban áll, amelynek alapján a város a szállitó, vagy bérbevevő, vagy aki a város és mások között létesült szerződéses viszony alapján a város által teljesitett szállitás tárgyának tényleges átvevője;

b) aki a várossal (a város intézetével, közintézményével, közművével, üzemével) a 2. a) pontban felsorolt viszonyban álló cégnek tulajdonosa, ennek vagy a várossal hasonló viszonyban álló személynek alkalmazottja, részvénytársaság, szövetkezet vagy egyéb társaság igazgatósági vagy felügyelő bizottsági tagja, jogtanácsosa, ügyésze, ügyvédje vagy felszámolója;

c) aki a várostól (a város intézetétől, közintézményétől, közművétől, üzemétől) bármilyen illetmény élvez.

2. §.

1. Az 1. §. 2. a) pontjában felsorolt kizáró okok nem vonatkoznak azokra a bérlőkre és bérbeadókra, akik a várossal, mint tulajdonossal, főbérlővel vagy bérlővel olyan dijszabásszerüleg bérbeadott közterületekre és helyiségekre nézve állanak bérleti viszonyban, amelyek lakás, üzleti vagy üzem céljaira szolgálnak.

Nem vonatkoznak ezek a kizáró okok azokra sem, akik a várossal (a város intézetével, közintézményeivel, közművével, üzemével) — olyan adásvételi vagy valamely szolgáltatásra irányuló jogügyletet kötnek, amelynek ellenértéke dijszabásszerüleg van megállapitva (viz, gáz vagy villany szolgáltatás, kórházi ápoltatás, temetés, sirhely, vagy sirbolt vásárlás stb).

De nem alkalmazhatók ezek a kizáró okok azokkal szemben sem, akik a közszállitási szabályrendeletnek megfelelőleg nyilvános versenytárgyalás, vagy nyilvános árverés utján kerültek a várossal szerződéses viszonyba.

2. Az 1. §. 2. b) pontjában felsorolt kizáró okok nem vonatkoznak azokra a bizottsági tagokra, akiket valamely megbiztással maga a törvényhatósági bizottság küld ki.

3. Az 1. §. 2. c) pontja alá nem esnek azok a tisztviselők, akik hivatali állásuknál fogva tagjai a törvényhatósági bizottsági közgyülésnek, továbbá a várostól (a város intézetétől, közintézményétől, közművétől, üzemétől) nyugdijat élvező tisztviselők, végül pedig azok, akik a várostól valamilyen megbizatásból folyólag kapnak dijazást.

4. A szabályrendelet 1. §. 2. a), b), c) pontjait nem lehet alkalmazni azokra, akik a szabályrendelet megalkotása előtt már tagjai voltak a törvényhatósági bizottságnak.

A szabályrendelet emlitett 1. §. 2. a), b), c) pontjai a szabályrendelet életbelépése után nem vonatkoznak azokra, akik nyilvános versenytárgyalás utján kerültek a várossal az 1. §. 2. a), b) pontokban körülirt jogviszonyba.

—oooOooo—

Lelkészválasztási mozgalmak

Siposs Imre nyilatkozata.

A lelkészválasztási mozgalmak során tegnap az alábbi nyilatkozatot kaptuk:

Tekintetes Szerkesztőség!

Tisztelettel kérem nagyrabecsült lapjukban helyt adni az alábbi nyilatkozatomnak:

Dr Révész Imre lelkipásztor, egyetemi tanár ur október hó 17-ikén oly értelmü nyilatkozatot tett közzé a helybeli lapokban, a mely könnyen félremagyarázható — ennekfolytán szükségét érzem annak tisztázását. A november hó 15-én megüresedő lelkészi állás betöltésénél az én nevem is a lapokba került, mint egyik komoly pályázónak neve. Az is emlitve volt, hogy a választási előkészületek megtörténtek. Én, aki tudtam és tudom jól, hogy mikor válik esedékessé a lelkészi állás betöltése, eddig semmiféle mozgalmat, annyival inkább házalást nem végeztettem. Arról nekem is tudomásom van, hogy a városban alá irásokat gyüjtenek különféle kortesfogásokkal, még azzal is, hogy a különben gyermektelen jelöltnek négy gyermeke van! Ugy látszik a buzgó kortes el akarja osztani az én nyolc gyermekemet, akiknek az érdekében s más egyéb okok miatt is, most már bejelentem, hogy november 15-ike után pályázni fogok. — A törvényben megszabott időn belül Debrecenben maradok. Egyebekben nem kivánok a nyilatkozattal foglalkozni, mert azt csak tisztelni kell ha valaki egyéni véleményét akár ki érdekében ki meri nyilatkoztatni.

Debrecen, 1930 október 17.

Siposs Imre,
a központi lelkészi hivatal vezető lelkésze.

Januártól kezdve egységesen kilovattonként 50 fillért kell fizetni a villanyért

Kaptuk és készséggel közöljük az alábbi sorokat:

A „Debreczen" f. hó 16-iki számában „Egy előfizető" azt kéri, hogy a lakások világitási áramárának tarifáját változtassuk meg. Ezidőszerint ugyanis az van szokásban, hogy azok, akik egy hónapban 20 kilowattóránál kevesebbet fogaysztanak, 47 filléres, akik többet, 58 flléres egységárat fizetnek. A kisembereket védő szociális szempontok vezették annak idején a tarifa megalkotását. Most azonban — mint a cikkiró is helyesen emliti meg, — a lakások majd mindegyikében vannak már villamosvasalók, főzők stb. készülékek is, ugy hogy különösen a téli hónapokban majd mindenki eléri már a 20 kilowattóra fogyasztást s kénytelen 58 filléres egységárat fizetni. *Tudjuk ezt már magunk is s éppen erre tekintettel az 1931. évi költségvetés előterjesztése alkalmával azt javasoltuk, hogy ezt az elszámolási módot a város szüntesse meg s engedélyezze azt, hogy a fogyasztás nagyságára tekintet nélkül a lakások világitási áramára 1931 január 1-től kezdődően egységesen kilowattóránként 50 fillérrel legyen elszámolható. Ezen javaslatunkat a törvényhatósági bizottság már el is fogadta s az uj számlázási mód januártól életbe fog lépni.*

Rimanóczy Béla
Debrecen sz. kir. város vil. vállalatának igazgatója.

A gabona után fa-dumpingra készül az orosz szovjet

Kényszermunka utján termelt faanyaggal fogja elárasztani Európát a szovjet.

Hirek jelentek meg arról, hogy egy magyar fakereskedőkből álló alkalmi szindikátus megbizást kapott az orosz szovjetkormánytól nagymennyiségü faangyag behozatalára. — Ezt az eladási megbizást nem sikerült keresztülvinni és a szindikátus meddő kisérletezés után kénytelen volt az orosz üzletet abbahagyni, annak ellenére, hogy a kinált fa a világpiaci árak nál sokkal olcsóbb lett volna. Az orosz kormány a gabonadumpinggel egyidejüleg nagyarányu faexportra készült fel, amelynek sokkal kedvezőbben az esélyei, mint a gabonaexporté.

Ugyanis a szovjet óriási erdőbirtokokat „szocializált", amelyeknek anyagát több százezer kényszermunkára fogott munkással minden kitermelési rend és terv nélkül óriási mennyiségekben irtat. A kitermelt fa eképen a szovjetnek majdnem ingyen áll rendelkezésére — akkora tömegekben hogy a nemzetközi fapiacot rövid időn belül teljesen aláaknázhatja. Erről a fadumpingról közli londoni távirat szerint a ‚Daily Mail' a következő érdekes részleteket:

A szovjet **a jövő évben kényszermunka utján termelt faanyaggal fogja elárasztani Európát**, különösen Angliát. A szovjethatóságok az Angol Puhafabehozatali Vállalattal 9 millió font értékü eladási szerződést kötöttek s most több mint 250.000 rabszolgasorsra kényszeritett szükségmunkással taroltatják az erdőket. A munkások felhajtását hat teljhatalmu diktátorra bizták, akik százankint lövetik agyon a munkáskülönitmények szökevényeit és zendülőit. A kényszermunkások sorsa rosszabb a fegyencekénél is. Rongyokba burkolva, éhhalállal küzködve kell a leghidegebb északi vidékeken éjjel-nappal fát fürészelniök a dumpingkivitel céljaira.

X Ötven fillér a Palj bácsi könyvtárának első képes-meséskönyve, mely a „Debreczen" szerkesztőségében és kiadóhivatalában kapható.

Uj rendelet az ideiglenes házadómentességről

A lakhatási engedély kérelmezésével elintéződik a házadómentesség is.

A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely egyszerüsiti az eljárást az ideiglenes házadómentesség körül. — Az eddigi rendeletek szerint ugyanis az ideiglenes házadómentességért külön kérvényben kellett folyamodni az adóhivatalokhoz. A jövőben az adózóknak külön kérvényt nem kell benyujtani, hanem azt a beadványukat, amelyben a közigazgatási hatóságtól a lakhatási engedély megadását kérik, egyuttal a házadómentesség megadására irányuló kérelemnek is kell tekinteni.

A házadómentesség céljából külön helyszini szemlét sem kell tartani, hanem a lakhatási engedély megadása céljából tartott közigazgatási eljárás alkalmával tisztázni kell az adómentesség elbirálásához szükséges körülményeket is.

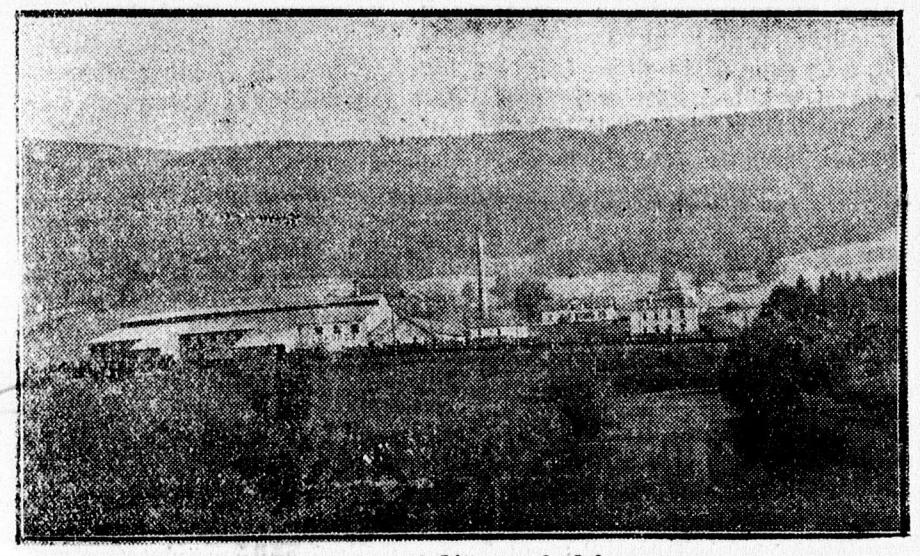
Olyan községekben, ahol az uj épületek használatbavételéhez hatósági engedély nem szükséges, továbbra is külön kell folyamodni az adómentesség megadásáért, ha azonban az adózók ebbeli kérelmüket önként nem terjesztik elő, az adómentességre vonatkozó igényüket csak akkor vesztik el, ha az adómentességért a községi elöljáróság irásbeli figyelmeztetése el lenére sem folyamodnak.

Egy technikus utinaplójából

Irta: PISKÓTY FERENC városi mérnök.

SVÁJC.

A svájci vasutak elektrifikálásának az volt a közvetlen oka, hogy szenük nincsen, ellenben van sok vizesésük, magasan fekvő kiapadhatatlan tengerszemük, egyszóval rengeteg könnyen felhasználható potenciális energiájuk. Egy ilyen vizi energiát villamos áramgokat tartalmaz mint homok, agyag és kén. Az aszfaltkőerek 60—70 m. mélységben vannak felszín alatt. Meredek esésü tárnákon kersztül haladva jutunk el a termelés helyére. A világítást főleg a tárnák elágazási helyein villanykörték szolgáltatják. A szellőzést egy 2 m. hatalmas ventillátor esz-

Traversi aszfaltüzem és bánya.

má átalakító magasnyomásu turbinatelepet néztem meg Vernayez közelében. Több 100 méter magas hegy tetejéről körkeresztmetszetü öntött vas csöveken vezetik le a vizet, a közvetve elektromos áramot fejlesztő turbinák hajtására. Ehhez hasonló számos telepből merítik a lokomotivokat tápláló elektromos áramot. Sok érdekes müszaki szempontból tanulságos vonalvezetésről, kifejtésről, völgyáthidalás lavinát terelő és torrens patakokat szabályozó védmüről beszélhetnék, de elhagyom ezeket, főleg azért is, mert egyelőre prakszis szempontjából csak másodsorban érdekelnek és rátérek a Neuchatel kantoni

Val-de Traversi Aszfaltbánya

és üzem leirásához. Neuchatelből vicinális vonalán 1½ órára fekszik Val-de Travers falu, a sebes folyásu La Reusse két partján. Lakossága teljesen francia anyanyelvü. A traversi aszfaltipartelep és bányafalutól 2 km-re fekszik, az aszfaltkövet tartalmazó hegycsoport tövében. Az aszfaltkő, amelyet többszáz éve termelnek, bitumennel átitatott mészkő, 8—12 százalékos bitumentartalommal és mint ilyen, tömörített aszfalt (aszfalt comprime) burkolat előállitásához felhasználható. A bitumenen kivül cca 88 százalék Ca CO3h-át és 2—4 százalék egyéb anyaközli. A bányászok acethylen lámpafény mellett dolgoznak és robbantás utján termelik az aszfaltkövet, amely feketés színü viasz-szerü anyag, késsel könnyen vágható, a levegőn hamar oxidálódik szürkés-fehér színüre. A kirobbantott kődarabokat csilléken a függőleges tárnákhoz szállítják, ahol ezt a csillével együtt egy motorikus erővel hajtott lift emeli a felszínre, a csillét továbbító faépületbe. Innen kerül egy enyhe esésü sinpáron, amelyet kivül végig magas fahidszerkezet tart kézi lökéssel saját magától a kb. 150 m-re fekvő kőanyagot feldolgozó gyárépület emeleti traktusába. Itt az anyag a csille billentése következtében leszóródik a földszintre, ezután az üres csille a gyárépületbe torkolló függőleges tárnán keresztül ujból lekerül — a bányába. Ez a termelésnek örökös körfolyama. A földszintre lehullott nagyobb kődarabokat szétverik és a többivel együtt egy durva zuzó készülékbe dobálják, majd automatikusan a desintegrátorba jut. Itt őrlődik meg szürkés aszfaltlisztté, amely az aszfaltkőnek egyik eladására kerülő feldolgozott formája. Eladják a kőanyagot kibányászott állapotban is. Harmadik kereskedelmi árucikkje a traversi aszfaltüzemnek a közismert aszfaltpogácsa, amely az öntött aszfalt (aszfalt coule) anyagában a bitumen és mészkőliszt keverékének formába öntött alkatrésze. A desintegrátorból kikerült finom aszfaltliszt egyrésze automatikusan beleöntődik egy előzőleg tiszta trinidádi bitumennel megtöltött tartályba, ahol azzal összekeveredik, felfő és mint lekvárszerű anyag csurog ki a tartályból, ezt a munkások vederbe fogják fel nyolcszögletü faformákba öntik, majd hamarosan kihül, megszilárdul és mint ut- és járdaépitési anyag gyöngykavics és oldóanyag hozzáadásával együtt képezik az öntött aszfaltburkolatok anyagát. Az aszfaltliszthez adagolt bitumenmennyiség mindig annyi, hogy a tartályban keveredő massza felfőzés után formába való öntésre alkalmas legyen, pl. a traversi anyagból előállitott mastix pogácsában 12 százalék trinidádi bitumen és 8 százalék mészkőliszt keveredett. A kőtermelés télen sem szünetel, a kibányászott anyagot deponálják a gyár udvarán, ahol egészen megfehéredik és tavasszal, amikor indul az üzem fokozatosan elhasználják a többivel. A termelés bővebb keresletkor eléri a napi 30—40 vagont is. Főleg Angliába, Dániába és Ausztriába szállitanak. A gyárnak van egy kisérleti laboratóriuma, ahol az uj erekben talált bituminált mészkő kémiai összetételét vizsgálják meg.

Készit az üzem aszfaltliszi sajtolással aszfaltlapokat, lemezeket, külöféle nagyságban és formában terraszok, fedett sétányok burkolására. Fogy lekevésbé. Az üzem közel 200 embert foglalkoztat.

A testileg fogyatékosak megmentése

Összeírják a testileg fogyatékos gyermekeket.

Mióta a háború annyira megtizedelte a magyarság sorait, egyre értékseb a magyar ember élete. Ebből a meggondolásból fakadtak azok a szociális intézkedések, amelyeknek az a céljuk, hogy az emberi életet, ezt a legnagyob értéket megmentsék, illetve megőrizzék.

Régebben nem sok gondot fordítottak azokra, akiket akár baleset, s akár betegség következtében valami fogyatékosság ért, akik elnyomorodtak.

Egy kis intézet van Budapesten, — amely a teljesen tehetetlen nyomorékokat veszi gondozásába, de azokat, akikből még majdnem ép embert lehetne faragni, sem a társadalom, sem az állam nem karolta fel. Egy nagyszivü or.vostanár, dr. Horváth Mihály az orthopedia szaktudósa, indította meg a mozgalmat, amely azt célozza, hogy a testileg fogyatékossokat megmentsék a dolgozó társadalom számára s egyuttal a társadalmat megmentsék ezeknek a testileg fogyatékosoknak eltartási gondjaitól. Az akciónak már mutatkoznak az eredményei, amennyiben az országgyülés mindkét háza melegen állástfoglalt a testileg fogyatékosok szociális gondozása mellett, s útasította a kormányt hogy a megfelelő lépéseket tegye meg Az első határozott lépés most történik meg, amikor a kormány elrendelte hogy az évvégi népszámlálással kapcsolatban irják össze a testileg fogyatékosokat, s az adatgyüjtés alapján fogják azután a további szükséges intézkedéseket megtenni.

Az összeirás fontosságát és a kérdőivek kitöltésének szükségességét kivánja dr Horváth Mihály professzor mindenki előtt feltárni, ezért fáradságot és áldozatot nem kimélve országos körútra indul, amelynek keretében a fontosabb gócpontokon előadást tart, az összeirás gyakorlati kérdéseiről. Kivánatos, hogy elsősorban azok, akik az összeirásban tevékenykedni fognak, továbbá a közigazgatási tisztviselők, orvosok, de minden egyes összeirandó egyén is, akinek családjában, vagy ismertségkörében testileg fogyatékos emberk vannak, az előadásra elmenjenek, meghalgassák és az ott kapott útbalgazitások szerint járjanak el az összeirás alkalmával.

Debrecenben ma, október hó 18-án lesz dr. Horváth Mihály professzor előadása, amelyre olvasóink figyelmét felhivjuk.

A VIDÉKI VÁROSOKBAN IS LÉNYEGESEN CSÖKKENT AZ ÉPITKEZÉSEK SZÁMA.

A székesfőváros statisztikai hivatalának kiadásában megjelenő *Városi Szemlé*-ben tanulmány jelent meg dr Mozolovszky Sándor tollából. A tanulmány rámutat arra, hogy a magyarországi városokban a lakóházépitkezés intenzitása az 1929. esztendőben alábbhagyott. 1928-ban 8980 lakóház épült, 30.430 lakószobával, 1929-ben pedig csak 8078 lakóház, 27.988 lakószobával. Az erős visszaesés a mult év utolsó negyedében volt. A törvényhatósági jogu városok közül Debrecenben 1929-ben 958 uj lakószoba létesült, Miskolcon 882, Győrben 530. A megyei városok közül Pesterzsébet áll első helyen, ahol 1297 lakószoba létesült, utána Ujpest következik 895 lakószobával, majd Békéscsaba 526 és Szolnok 531 lakószobával.

X Esőköppenyek, Lodenkabátok, bőrkabátok, tornacipők, jutányos árban szerezhetők be Antalffy sport üzletében, Varga ucca 1. szám.

METEOR
MOZGÓSZINHÁZ
CSOKONAY TÉR

Ma, csak felnőtteknek: „Pokol öngyilkosa. Dráma 8 felvonásban. George O Brien és Etelle Taylor főszereplésével. És „Dráma a kastélyban. Orosz dráma 9 felvonásban. Olga Cschova és Hano Adalbert v. Schlettow főszereplésével.
Előadások: 6 és 8 órakor.

FELHIVÁS

Megvettem a Pacsmag Gusztáv füszer és vegyeskereskedését (Külső Fehértói ut 15. sz.) Ezennel felhivom mindazokat, akiknek fenti cégtől követelése van, hogy azt 8 napon belül jelentsék be, mert későbbi bejelentést nem veszek tudomásul.
Hajdúböszörmény, okt. 16.
Fekete Zsigmond
Uinizsi tér 42. sz.

Vasárnap tartják meg Debrecen bőriparosai és a hasonszakmák tiltakozó gyülésüket

Mint már közöltük, az egész ország bőriparossága tiltakozó gyüléseket tart a cseh Bata-cipőgyár magyarországi letelepedése ellen. A debreceni bőriparosok kedden este az Ipartestületben szintén foglalkoztak a cseh-gyár letelepedése ügyével, amikor is kimondották, hogy a fenyegető veszedelem ellen minden lehetőt elkövetnek és a fővárosban e hó 19-én tartandó országos tiltakozó nagygyülésen magukat képviseltetni fogják.

Egységes állásfoglalás céljából azonban a budapesti nagygyüléssel egyidőben, azaz *vasárnap délelőtt 9 órakor a debreceni összes bőriparosok erélyes tiltakozásuknak adnak kifejezést.* A tiltakozó gyülés határozatát az illetékes helyekre el fogják juttatni.

A bőriparosok ezen megmozdulása a kenyérért való küzdelem sulyosságát élénken tárja fel. Nem lehet csodálkozni a bőriparosok ezen akcióján, mert ők érzik, tudják, hogy mit jelent a külföldről behozott áruk elhelyezése s ezzel a hazai iparosság munkalkalmainak elvesztése.

Ma, amikor a tőkeszegény kisiparosság képtelen a gyárak versenyével megbirkózni, nem lehet rossznéven venni a kisiparosoktól, ha igyekeznek magukat megvédelmezni. E védelem szolgálatában tart folyó hó 19-én az ország összes bőriparosa tiltakozó nagygyülést, melybe a debreceni bőriparosok is teljes egészükben belekapcsolódnak s tiltakoznak oly gyári üzem létesitése ellen, amely nem is magyar s nem hiánytpótló.

Debrecen sz. kir. város összes bőriparosainak kötelessége, hogy saját érdekében *a vasárnap délelőtt 9 órakor tartandó bőripari nagygyülésen résztvegyen. s ott a Bata cipőgyár letelepedése ellen a leghatározottabban állástfoglaljon.*

Amidőn a Magyar Hét propagandájával akarjuk a magyar vevőközönséget a magyar iparcikkek vételére megnyerni, eléggé furcsán hangzik a bőriparosok feljajdulása egy cseh cipőgyár térhóditása ellen.

Az a magyar ember, aki valóban értékelni tudja a magyar ipar pártolását, az bizonyára megtalálja annak a módját, hogy a kereskedőnél is a magyar ipar készitményeit vásárolja s elutasitson magától minden külföldi árut, amely a magyar iparos és a magyar munkás szájából veszi ki a kenyeret.

Érdeklődéssel tekintünk a nagygyülés lefolyása elé s nincsen kétségünk azirányt, hogy ezen megmozdulás — mely egyébként országos is — meg fogja mutatni, hogy a cseh Bata-cipőgyár a magyar ipar rovására, a magyar kézmüiparosság tönkretételére Magyarországon helyet nem fog lelni

A fascista Olaszország

Wallisch Oszkár tanár előadása Olaszországról. — Érdekes olasz kultur-film.

1929-ben volt 7 éve, hogy Olaszországban diadalmaskodott a fascizmus s ezzel az olasz királyság a leghatalmasabb, legkonszolidáltabb és leggazdagabb európai országok sorába emelkedett. Mussolini csodát tett s a maga politikai és diplomáciai zsenialitásával egészen különleges helyet biztositott a nemzetek között az ő népének.

A fascista kormány hetedik esztendejében nagyszabásu kulturfilmet csináltak, mely képekben ismerteti annak a szinte emberfölötti munkának az eredményét, amelyet a Duce Olaszországa az 1929. évben végzett. Tisztelet, bámulat és csodálat illeti ezt az embert, ezt az országot; a nehéz idők ellenére is tovább fejlődik és virágzik, sőt olyan ragyogó jövő előtt áll, amely páratlan a népek történetében.

Ezt a kulturfilmet „A fascista Olaszország" cimen Debrecenben is bemutatták. Legutóbb pénteken délután Wallisch Oszkár tanár, egyetemi lektor szivességéből volt alkalma a közönségnek gyönyörködni ebben a filmben, mely mint propaganda-film is a legelsők közül való. Nem frázis, nem bombaszt-gyüjtemény ez a film, hanem beszámoló a fascista Olaszország alkotásairól, — épitő munkájáról.

A film bemutatása előtt Wallisch Oszkár, aki kitünően ismeri Olaszországot s ugy a háboru előtt, mint után több, nagyobb szabásu tanulmányt tett Itáliában, élvezetes előadásban ismertette a fascizmus jelentőségét és az olasz nép törekvéseit, céljait. Wallisch bámulatosan ismeri az olasz pszichét, az olasz kulturát és a politikai életet s ezért előadása nemcsak érdekes és lebilincselő volt, de egyben gyarapitotta tudásunkat.

A nagy müveltségü, kitünő előadó mindenekelőtt a fascizmus fogalmát magyarázta meg. — A fascizmus a régi római tradiciók alapján a nemzet erőit akarja egyesiteni. A fascizmus tulajdonképen forradalom, de nemzeti forradalom, nem pedig nemzetközi. Nem rombol, nem nagyitja az ellentéteket, hanem alkot s az erőket össze akarja fogni. Fascináló ereje szinte csodával határos. Egészen átformálta az olasz népet. A fascista Olaszország népe nem azonos a háboru előtti olasz néppel, amelynek jelszava volt: **Dolce far niente.** Az édes semittevést ma már nem ismeri az olasz. Sőt. Megfeszitett erővel dolgozik s minden vágya az, hogy hazáját a legelső nemzetnek lássa. A Duce teljesen átalakitotta ennek a népnek a lelkét és szellemét s minden beszédében hangsulyozza, hogy dolgozni, dolgozni és dolgozni kell.

Ebből a nagy munkából nyujt izelitőt ez a film, — mondotta az előadó, aki az egész bemutató alatt értékes és érdekes megjegyzéseket füzött az egyes képekhez, melyek mintegy illusztrálták Mussolini Olaszországának mult évi alkotó munkáját s ennek a munkának gyümölcsét, eredményeit.

Egy év alatt szinte ujjáalakultak a legkisebb, elhanyagolt olasz városok, gyönyörü utak szelik át az országot, a gépipar, a gyáripar hatalmasan fejlődött, uj alagutakat furtak, terméketlen földeket tettek termővé, gondoskodtak a nép szociális helyzetének javitásáról, megkezdték Milánóban a világ egyik legszebb és legnagyobb pályaudvarának az épitését, szebbnél szebb palotákat emeltek s a nagyvárosokban egészséges és praktikus munkás házakat létesitettek.

Ezzel azonban még nem merült ki az olasz kormány tevékenysége. — Hadseregét tökéletesen megszervezte, az ifjuságot és a miliciát a legteljesebb fegyelem jegyében neveli és fejleszti s emellett minden áldozatot meghozott a sportért, melyet a Duce nemzeti ügynek tekint. Leányok, fiuk, kicsinyek, nagyok, mindent megkapnak a hazájuktól, hogy sportolhassanak, edzhessék magukat s a jelek, illetve ezek a képek azt mutatják, hogy a jövőben a nemzetek közötti versenyeken Olaszország mindig és mindenben a legelső helyen fog állani.

Mindezeket a dolgokat a bemutatott kultur-film felvonultatja a néző előtt s bizony nem egyszer gondolunk arra, hogy mi magyarok is, nagyon sokat tanulhatnánk az olaszoktól. Itáliában nemzeti érték a gyermek, érte mindent megtesznek, mert tudják, hogy az ő vállukon fog nagyobbodni, hatalmasabbá lenni Olaszország.

Szerettük volna, ha „A fascista Olaszország" cimü filmet mindenki láthatná, mert tanulna belőle s talán öntudatra ébredne.

Az előadás után a közönség lelkesen éljenezte Wallisch Oszkárt, aki az Itáliában szerzett tapasztalatait a debreceni publikum közkincsévé tette.

Szabolcsvármegye Mezőgazdasági Bizottságának állásfoglalása a kamarai igazgatói állás betöltése ügyében

Szabolcsvármegye Mezőgazdasági Bizottsága foglalkozott a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara igazgatói állásának betöltésével és — mint velünk közlik — az alábbi határozatot hozta:

„A vármegyei Mezőgazdasági Bizottság a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara volt igazgaójának Rácz Lajosnak elhunytával megüresedett kamarai igazgatói állás elnyerésénél vitéz Czeglédy Béla jelenlegi kamarai főtitkár személye mellett foglal egyhangulag állást, s Őt ezen állás elnyerésénél támogatni erkölcsi kötelességének tartja, mert Őt a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara fennállása óta a Kamara szolgálatában kifejtett buzgó és odaadó eredményes munkássága után az igazgatói állás betöltésére legalkalmasabbnak tart, eltekintve attól, hogy az igazgatói állás általa való betöltése az amugy is anyagi zavarokkal küzdő Kamarára nagy megtakaritást jelentene.

Erről a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara elnökét, a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara összes tagjait, valamint a Szabolcsvármegye járási Mezőgazdasági Bizottságokat hasonló állásfoglalás végett jegyzőkönyvi kivonaton értesiti".

Nyilt árusitási üztetek zárórája a Magyar Hét alatt

Este 7 óráig tarthatók nyitva az üzletek.

A kereskedelmi és iparkamara közli érdekeltségével, hogy a Magyar Hétnek a hazai ipar fejlesztés és az üzleti forgalmat emelő jelentőségre való tekintettel a m. kir. Kereskedelemügyi Miniszter ur folyó évi október hó 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25-ére azoknak a nyilt árusitási üzleteknek zárórájat, a melyek este 6 órában vannak megállapitva, este 7 órában állapitotta meg, vagyis megengedte, hogy ezen nyilt árusitási üzletek a fent felsorolt napokon este 7 óráig legyenek nyitvatarthatók.

Csoda olcsó árban árusitunk ezidén nagyon tartós kézimunka

iskolai cipőket

Dorkó tornacipőt, női és férfi strapa és **divatcipőket.**
Egy próbavásárlás állandó vevőnkké teszi.

Neumann Testvérek, Piac-u. 9. **Bika-szálló mellett.**

Mozgószinházak müsora:

Apollo:

Péntek, szombat, vasárnap.
Amerikai Fox sláger!
Lola Leane kiváló alakitásával:
A havannai leány.
Izgalmas dráma, több felvonásban.
Hoot Gibson.
Bravur főszereplésével.
Aréna hőse.
Kalandor dráma. 8 felvonás.
Vasárnap délelőtt 11 órakor:
Ifjuságí előadás.
Előadások kezdete:
hétköznap fél 7 és fél 9,
vasárnap fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

Uránia:

Háromnegyed 5, háromnegyed 7 és 9 órakor:
Teljes hangos müsor:
1. **Muki jazzband-je.**
(Hangos és rajzos.)
2. **Hajrá, Trojka!**
14 felvonásos, hangos dráma zenével, dalokkal és kisérő zörejekkel, beszéd nélkül. A főszereplők: Olga Csehova és U. A. Schlettow.
Vasárnap délelőtt 11 órakor:
Ifjuságí előadás.
Vasárnap a 3 órás előadás **félhelyárakkal.**

Vigszinház:

Szombat, vasárnap,
október 18—19-ig.
Douglas Fairbanks jr. bravur filmje:
Szerencse fel!
Izgalmas dráma, 8 felv.
Jack Hoxie
főszereplésével.
A pokolvölgy hiénái.
Dráma, a texasi kősivatagból,
7 felvonásban.
Előadások kezdete: hétköznap fél 7—fél 9; vasárnap fél 5—fél 7 **és fél 9 órakor.**

Felhivás Debrecen sz. kir. város közönségéhez

A debreceni *Ipartestülettől* kaptuk a következő lelkes hangu felhívást:

A napilapokból értesült már a közönség, hogy f. évi október hó 18-tól 26-áig a magyar ipari termelvények propagálása céljából Magyar Hetet rendeznek. A Magyar Hét célja nem egyéb, mint a vásárló közönség figyelmét felhívni a magyar ipar kiváló termelvényeire, egyben pedig az, hogy a magyar ipar termékeiből vásárolt cikkek egy-egy iparosnak, munkásnak, családnak a kenyerét biztosítsák.

Bár nagyrészt a magyar kereskedőtársadalmon mulik az, hogy a közönség a magyar áruk vásárlását megszeresse és megszokja, mégis nem lehet eléggé hangsulyozni azt, hogy a magyar vevőközönségen is mulik a hazai ipar fellendítése és a szükségletek ellátása hazai termelvényekből.

Sajnálattal kell látnunk, hogy a magyar vevőközönség mennyire hódol a külföldi áruknak és mennyire elhanyagolja a magyar ipari termékek vásárlását.

Ezen elszomorító tény sok mindenek tudható be, de főképpen annak, hogy a magyar vevőközönség nem akar a magyar áru jóságában, tartósságában és olcsóságában hinni és azt hiszi, hogy a külföldi áru egyedül az a portéka, amely minden igényt kielégíthet.

Gondoljunk azonban ezen nemzetellenes cselekedetünk súlyosságára. Minden kivitt pengőnk a külföldi munkásokat boldogítja, azok nemzetét gazdagítja és virágoztatja fel. Minden pengőnkkel egy-egy gazdasági fegyvert adunk a külföldi országok kezébe, amelyek határtalan előzékenységgel, finom éleslátással zsebelik el magyar iparosaink és munkásaink szájától elvont szükségeseket.

Csak egy példát vegyünk: itt van a cseh ata cipőgyár törekvése, a magyar bőriparos osztály megnyomorítására. Magyarország nagyszámu bőriparosa kénytelen sorompóba állni a cseh invázió letörésére, mert tudja és érzi, hogy egy tőkeerős, hatalmas vállalat letelepedése egyenlő lesz reájuk nézve a nyomor felfokozásával.

És a magyar közönség nem okul, nem látja, hogy a verejtékkel szerzett filléreink nagyrészét külföldi államok pénztárába hordja, gyüjtögeti és nem látja azt, hogy emellett ezer meg ezer nyomorult kisexisztencia jut végeredményben koldusbotra.

Magyar közönségünknek végre be kell látnia azt, hogy így tovább nem mehet. Érezni kell, hogy itt az a pillanat, amikor a magyar nemzetnek egységesnek kell lennie, amikor össze kell fognia erőinek megszilárdításában, — amikor kart karbavetve a társadalom minden rétegének egyesülnie kell.

A Magyar Hét, mely október hó 18-tól 26-ig tart, egyetlen célt szolgál: megtartani azt, ami megvan, sőt amennyiben lehet gyarapítani. Másszóval: vegyünk magyar árukat és iparcikkeket, hogy ezzel a jobbsorsra érdemes iparos és munkaosztályaink tagjait a nyomortól és kétségbeeséstől megóvjuk.

A Magyar Hét azt akarja, hogy vásároljunk magyar árut, hogy az országban maradjon a magyar pénz és hogy munkához jusson minden magyar.

Mily szép volna, ha mindenki, mindig magyar árut vásárolna! — Csak egy kis kitartás kellene, egy kis megbecsülés nemzetünk iránt s bizonyára elérnénk végső célunkat: hogy magyar áruban és annak árában mindenki kielégitést nyerjen!

Nemzetünk nagy férfia: Kossuth Lajos látta meg először, hogy mit jelent az ipar; ő mondta: „Ipar nélkül csak félkaru óriás a nemzet" s legyen bár félkaru óriás a nemzet, vagy bárki is, mégis csonka marad és csonkaságában minden sulyát kiegyenlitetlennek érzi.

A debreceni Ipartestület ezuton is felkéri városunk közönségét, vegyen magyar árut, követelje a kereskedőtől és iparostól a magyar áruk bemutatását és vásárlásával járuljon hozzá a szent cél megvalósitásához: Pártoljuk a magyar ipart!

(L.)

„Itt Magyarországon tanultam meg, hogy mit jelent a hazaszeretet"

mondotta Debrecenben aTkeboyashi Fumiko, a Nipponból érkezett „japán bábuü", aki nagyon rosszul beszél franciául és mégis van bátorsága a magyar asszonyok előtt is beszélni. — A MANSz-ban tartott nagyszerü előadást Héderváry Klára zajos sikerrel tolmácsolta.

A MANSz nagytermét zsufolásig megtöltő előkelő közönség jelenlétében tartotta meg Takeboyashi Fumiko japán ujságirónő péntek délutánra hirdetett francia nyelvü előadását. A vendégek soraiban ott láttuk társadalmi életünk vezető egyéniségeit, tulnyomó részben természetesen hölgyeket, akik eljöttek, hogy japán asszony társukat meghallgassák. Százan és százan mentek el, akik már nem fértek el a szorongásig megtelt teremben, de akik idejében jöttek és helyet kaptak, egy minden vonatkozásban felejthetetlen élményben volt részük. A japán ujságirónő felolvasta és az azt követő tolmácsolás, valamint az elhangzott üdvözlő beszédek lelkes irredenta ünnepség szinhelyévé tették a MANSz helyiségeit, ahol zugva viharzott fel a taps mindannyiszor, **valahányszor a japán ujságirónő ajkáról magyarul hangzott fel az őt is rabul ejtett jelszó: „Nem, nem soha!"**

Ollinger Béláné nyitotta meg a gyülést, majd Héderváry Klára, a külügyminiszterium kiküldötte ismertette néhány szóval az előadás célját. Most zajos tapstól kisérve Takeboyashi Fumiko lép, japán nemzeti viseletben, az előadó asztal elé és állva olvassa fel — japános kiejtéssel, de teljesen jól érthető francia nyelven tartott előadását, amelyet sürün szakitott a franciául értő közönség zajos tetszésnyilvánitása. **A japán vendéget elhalmozták virággal, árvalányhajjal és előadása végeztével mintegy kétszáz autogrammot kellett adnia. — Meghatva köszönte meg a meleg ovációt.**

Semmivel sem kisebb sikere volt Héderváry Klára urnőnek, aki bájos közvetlenséggel és elragadó szeretetreméltósággal életet öntött a francia előadás irodalmilag is elsőrangu magyar tolmácsolásába.

A francia előadás magyar szövegéből a következőket iktatjuk ide:

— Európai bolyongásom alatt, sajnálattal vegyes csodálkozással kellett tapasztalnom, hogy a japán nőről általában egész furcsa, sőt helytelen fogalmak vannak elterjedve. Legtöbbször azzal az egész elavult felkiáltással találkozom: Jaj, de kedves, olyan, min tegy baba! Pedig hölgyeim és uraim, főleg dolgozó hölgyeim, mert beszédem egyrésze lirai és főleg önöknek szól, — ez az idő már régen elmult. A messze Japán sem vonhatta ki magát az általános közgazdasági evolucióból és az utóbbi husz esztendőben gondolkodásunk, helyzetünk nagyon megváltozott.

— Nálunk egészen a legujabb időkig az asszony egészen alárendelt szerepet játszott, még a családi életben is. A férfi nemcsak ura és parancsolója volt, de kegyetlen kényura volt asszonyának.

— A nő feltétlen engedelmességgel tartozik férje anyjának, férjének és felnőtt gyermekeinek.

— A legérdekesebb azonban az, hogy ezek a Kinából származó tanok hazájukban nem vertek gyökeret, sem gondolkodásban, sem külsőségekben még nyomát sem tudjuk felfedezni, ellenben Japánban még mindig érezzük hatásukat.

— Most egy kicsit a kinai asszonyokról fogok beszélni..

— Régente ott is ez a gondolkodás volt elterjedve, de most kivétel nélkül minden néposztályban az asszony az uralkodó, az asszony a vezető.

— Régente az asszony mindig a szülők parancsára ment férjhez. — Az asszony ment a férje házába és tartozott egész életére szóló kelengyét hozni magával, sőt még butorokat is. Ez még ma is igy van. Tehát legyen az alacsony, vagy előkelő származásu, minden lányos szülő kénytelen egész életén át pénzt gyüjteni, hogy méltán kiházasitsa a lányát. Ha egy szegény leánynak nincs kelengyéje, a házasság nagyon sokat veszit komolyságából. — Ha igy végre létrejött egy házasság és a szerencsétlen fiatal asszony három parancsból egyet megsért, — vagy három éven belül nem születik gyermeke, akkor a férjnek jogában áll minden indok vagy megokolás nélkül elválni. Egyáltalán a japán férfinek, akár van oka a válásra, akár nincs, ha eszébe jut, egy három és fél soros válólevelet ir és a házasság fel van bontva. Ez a japán válás. De ezt csak a férfi teheti, az asszony semmit sem szólhat, semmihez sincs joga. Viszont egy ilyen válólevél az asszonyra nézve a legnagyobb szégyen és ezért az asszony teljesen ki van szolgáltatva a férfinek. Az összes jogok a férfit védelmezik és a szegény asszony egész létén át reszkethet, hogy egy ilyen három soros levél érkezik. Ez a három soros levél, mint egy rém, fenyegeti az asszonyok életét. Igy szállt anyáról leányra az a tudat és az a szokás, hogy a nő a férfi rabszolgája.

— Hölgyeim és uraim, most azt kérdezhetik, hogy ez a gondolat, vagy gondolkodás most 1930-ban milyen testet öltött. Most, különösen a legujabb generációban nagyon modern férfiaink és asszonyaink vannak és mégis megmaradt a hatása e gondolkodásnak.

— Az utolsó husz esztendőben úgy a helyzetünk, mint a gondolkodásunk óriási lépésben haladt előre, annyira, hogy a japán nő, minden tekintetben fel tudja venni a versenyt az európai asszonnyal.

— **Mikor én tiz év előtt a Journal Centralnak (tokioi politikai napilap)** voltam munkatársa, **rajtam kivül** egész Tokióban még csak öt női újság iró volt. Most két-háromszázan is vagyunk már, nem is tudom pontosan. Most 1930-ban az irónők, tanárnők, festőnők, hivatalnoknők, eladónők, gépirónők, kiszolgálónők és legalacsonyabb sorban élő munkásnők, természetesen mind, mind jogokat követelnek. De mindennek dacára, a japán nő a férfihoz képest még nagyon háttérbe van szoritva.

— Hölgyeim és uraim, most egész őszintén szertnék beszélni. Eleinte Párisban, ha bókot akartak mondani nekem, mindég azt mondták, olyan mint egy japáni baba.

— Nézzék hölgyeim és uraim, egy bábu érkezett Nipponba, aki nagyon rosszúl beszél franciául és mégis van bátorsága maguk előtt beszélni.

— Mi adott nekem bátorságot, hogy ilyen illusztris társaság előtt beszéljek? Tiszta szivemből megszeretnék köszönni valamit, egy élményt, amit itt Magyarországon szereztem. — Itt Magyarországon. **Itt tanultam meg azt hogy mit jelent a hazaszeretet** Először életemben itt láttam testet ölteni a hazafiságot és itt értettem meg igazi jelenőségét. **Elhatároztam, hogy daczára annak, hogy idegen vagyok, az emberi barátság hangján fogom hirdetni azt a szót, amely engem megbódított: Nem, nem soha!** Hatvan napja vagyok itt, de olyan természetesen, olyan maradéktalanul hatolt bele a lelkem mélyébe. Minden ember minden tárgy, a levegő, mind ezzel van telítve, úgyhogy most azt hiszem, hogy teljesen megértettem.

— Amint mondtam, sokat útaztam és sok népet ismertem meg, de soha sem találtam olyat, aki annyit magyaráz és olyan szeretettel beszél hazájáról, mint a magyar. **Mi japánok, a hazaszeretet irásjegye helyett egyszerüen azt irhatnánk, hogy „Magyar"**

— Most valóban megértettem, hogy **mi az igazi hazafiasság. A világháború után egy igazságtalan béke következett, amely tönkre tett egy egész nemzetet és a nemzet most saját vérével irja, és utolsó erejével kiáltja, — hogy Nem, Nem, Soha!** Ez számomra élmény volt és azt érzem, hogy nagyot haladtam a hazaszeretet tudományában.

— Büszkén hirdetem a japánra forditott magyar Nem, nem sohát!

Ina, ina, kessite!

*

Ollinger Béláné francianyelvü köszönő szavai után dr. tokaji **Oláh Béla**, az idegenforgalmi hivatal vezetője üdvözölte Debrecen városa nevében a messze keletről idejött vendéget és költői lendületü szavakkal emelte ki azt, hogy ennek a japán asszonynak mennyire megfogta a szivét és lelkét a magyar nemzet igazságtalan szenvedése. A köszönet és hála szavával adózott **Héderváry Klárának** a konzseniális magyar asszonynak, aki idehozta közénk ezt a japán ujságirónőt és azt mondta, hogy ezt a népet **nézd meg, szeresd meg.** És Takeboyashi Fumiko **ezt a népet megnézte s megszerette, mert belenézett a puszta lelkébe és megértette** annak a szavát.

Az előadás után a Mansz. szükkörü uzsonán látta vendégül a japán ujságirónőt és kisérőjét, akik azután dr. **Oláh Bélával** a Déri-múzeumba mentek, ahol dr. **Ecsedi István** igazgató kalauzolásával a néprajzi részt tekintették meg tüzetesen. Nappal a különféle magyar iparokat, szücsöt, gubást, szijgyártót nézte meg a japán ujságirónő, aki kitörő örömmel fogadta egyik útjok alkalmával az autó helyet használt debreceni konflist.

A vendégek szombaton reggel Lillafüredre és onnan Mezőkövesdre útaznak el.

Csapó ucca 67. Bálint József asztalosmester butorraktára.

Szőrmebundákat, prémezéseket Riskó szücs Kossuth ucca 3. a legizlésesebben készit, alakit és javit. Jutányos árak!

Letartóztatták Fekete rendőrkapitány büntársait is

A felbujtók és ügynökök 90.000 pengőt kerestek, míg a megtévedt ember csak 10.000 pengőt kapott a manipulációból.

Budapest, október 17. A lelkiismeretlen bünszövetkezet hálójába került **Fekete László dr. rendőrkapitány** ügyében változatlan erélyel folyik a főkapitányságon a nyomozás. Az őrizetbe vett rendőrkapitány a fogdában töltötte az éjszakát, egész éjjel nem aludt, hanem föl s alá járt a cellában, míg hajnal felé elnyomta az álom.

A reggeli órákban a bünügyi referens ujból megkezdte Fekete részletes kihallgatását, mert a letartóztatás kérdésének elbirálása előtt tisztázni kivánja a főkapitányság mindazokat az üzelmeket, amelyekbe a megtévedt rendőrkapitányt büntársai bevonták.

A délelőtti kihallgatás alkalmával Fekete László éppen olyan nyugodtan viselkedett, mint a tegnapi izgalmas napon. Nem tagadja a bünét és beismeri, hogy büntársaival elkövette a hitelezési csalásokat részletvásárlások formájában, valamint azt is, hogy Kovács Bélánéval összejátszva, óvadéksikkasztásokban vett részt. Azt is beismerte, miszerint a Rózsa-cégtől hozott bunlák ügyében olyan szerepet játszott, hogy ezért őt bünügyi felelősség terheli. De minden egyes részletkérdés után egész automatikusan azt mondja:

— **Mindez csak azért van, mert későn ismerkedtem meg a telepatikus emberrel. Ha idejekorán adta volna a jó lóverseny-tippeket, megszereztem volna a pénzt és minden kárt megtéritettem volna.**

Ami a szenzációs ügy központjában álló rendőrkapitány idegállapotát illeti, már tegnap megtörtént a rendőrfőorvosi hivatalban a megfigyelése. A rendőrorvosi megállapitás szerint Fekete László dr. valóban sulyos idegbántalmakban szenved és kétségtelennek látszik, hogy elmebeli állapotának megfigyelése végett zárt intézetben kell elhelyezni. Az orvosi vélemény alapján már tegnap be lehetett volna utalni valamelyik elmegyógyintézetbe. A főkapitányság azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy a további eljárásra hárul az a feladat, hogy törvényszéki szakértők véleménye alapján állapitsák meg a rendőrkapitány elmeállapotát.

A délelőtt folyamán egyébként részletesen kihallgatták a bünszövetkezet minden egyes tagját: az őrizetben levő Kupferstein József pénzkölcsönzőt, Hertlinger Lajosnét — aki a bundavásárlásnál, mint Fekete felesége szerepelt, — Lengyel Zoltán ügynököt és Kovács Bélánét. Valamennyien beismerték bünösségüket. Rajtuk kivül őrizetbe vették Simon Miklós, Gyenes Marcel és Silber Ferenc ügynököket, akiknek a részletvásárlások lebonyolitásában volt bünös szerepük.

Az esti órákban jelentik: Fekete László rendőrkapitány büntársait: Kupferstein pénzkölcsönzőt, Hertlinger Lajosnét, aki mint felesége szerepelt a bundavásárlásnál, továbbá Lengyel Zoltán ügynököt és Kovács Bélát letartóztatta. Fekete László rendőrkapitány a ma délelőtti kihallgatáson beismerte a hitelezési csalást és az óvadéksikkasztásokat. Büntársai szintén beismerő vallomást tettek. A rendőrség megállapitotta, hogy **9—10.000 pengőre rug az az összeg, amit Fekete kapott, mig az ügynökök a csalások és sikkasztások után 80—90.000 pengőt kerestek.** A rendőrorvos ma megvizsgálta Feketét és beszámithatatlanságát megállapitotta. Ma letartóztatásba helyezték. A továbbiak során a törvényszéki orvoszakértő véleménye dönt.

Véres botrányt rendezett egy budapesti mulatóban egy cseh táncosnő

„Magyar kutyáknak" nev ezte a jelenet szemtanúit.

Budapest, október 17. Pár nappal ezelőtt a Rákóczi úti „Bohém" mulató egy új nőtagot szerződtetett **Vany Bany** cseh artistanőt. A fiatal artistanőnek nem volt artistaigazolványa s csak mint működési engedéllyel rendelkező, úgynevezett „konzumlány" kapott engedélyt a mulatóban való szereplésre. A cseh artistanő egy ideig szerényen viselkedett, hétfőn este azonban váratlanul zajos botrányt rendezett.

Vany Bany ezen az estén egy szeparéban nagyobb társasággal mulatozott, mikor észrevette, hogy a kabátja nincs a megszokott helyen. A pincérek megnyugtatták, Vany Bany azonban ordítozva követelte vissza a kabátját. Mielőtt még visszaadhatták volna, —

toporzékolni kezdett, beszaladt a nagy táncterembe és hangosan szidta a magyarokat.

— Ez egy nép? — majd én megtanitom magukat! Csak a magyar kutyák képesek ilyesmire!

A zsúfolt mulatóban nagy fölháborodás támadt a jelenetre. A táncosnő végre észbekapott, észrevette, hogy mit mondott, visszaszaladt a szeparéba, végigvágta magát a földön, mind a tiz körmével karmolta az arcát, a fejét beverte a falba s pár pillanat mulva véresen támolygva lépett ki újra a terembe. A leányt nagynehezen kivitték a helyiségből, s hazaszállitották Kenyérmező uccai lakására. Másnap aztán a botrányt okozó cseh táncosnő megjelent a cseh követségen, s előadta, hogy a „Bohém-mulató" alkalmazottai véresre verték és ezért erkölcsi és anyagi kártérités követel.

A követség érintkezésbe is lépett a Magyar Artista Egyesülettel és kérte a vezetőséget, hogy tanúkihallgatásra idézze meg a mulató főnökét, a személyzetet és az egyesület elnökségét. Másnap azután az Artista Egyesület múzeumkörúti helyiségében lejátszódott a „megvert" táncosnő véres afférjának diplomáciai finálé ja.

A cseh követség is kiküldötte a tanúkihallgatásra dr. Klement nevü tisztviselőjét, aki előtt a leány megismételte a vádjait.

A tanúk azonban kivétel nélkül mind ellene vallottak, úgyhogy a szembesités és a tanúkihallgatások eredménytelenül végződtek.

A cseh követség kiküldötte ekkor azzal az ajánlattal állott elő, hogy a táncosnőt a követség és a mulató tulajdonosa közösen lássák el pénzzel, hogy hazutazhasson.

Strommer tulajdonos azonban erre megtagadta azzal a megokolással, — hogy elég magyar nyomorgó artista van, ha már segit valakin, akkor ezek közül választ.

A követségi tisztviselő, aki egész csomó jegyzetet készitett, erre eltávozott az Artista Egyesületből.

A mulatóhely tulajdonosa **Strommer Nándor viszont nemzetgyalázásért feljelentette Vany Banyt**, aki egyelőre még a fővárosban tartózkodik.

A különös ügy aktái most felkerülnek a belügyminiszteriumba, ahol most végső fokon hoznak igazságot a nemzetgyalázó táncosnő ügyében.

HIRDETMÉNY.

A közvágóhidon előálló szemét, állati hulladék és egyéb trágyanemüek értékesitésére, illetve elszállitási jogának az 1931 évi január hó 1-től 1931 évi december hó 31-ig terjedő 1 éven át leendő bérbeadására f. évi október hó 30. napján, azaz csütörtökön délelőtt 10 órakor a Városháza tanácstermében **nyilvános szóbeli árverést** tartok. **Kikiáltási ár: 700 pengő**, melynek **10 százaléka az árverési bizottságnál az árverelők által bánatpénzül** leteendő.

Részletes feltételek a városi számvevőségnél és a közvágóhidi igazgatóságnál megtekinthetők.

Polgármester.

A családi hagyományok párbaja

Irta: **Omikron.**

Az ifjú Zakariás párnak fiatal boldogsága még a szerelem tüzében égett. Talán nagyon is. A sors, ez a szatirarcú valami nem kiméli meg őket sokáig fullánkjaitól. Ugy akarta, hogy a mézes hetekben is megbántsák egymást.

A kétféle életelv, amelyet apáiktól örököltek, egymásra kezdette öltögetni gyorsjáratú nyelvét. A szerelem meghökkent aranyédes bofikája (pedig ez áthidal mindenféle ellentétet a házastársak között) ijjedten röpködött, csapkodott ide és tova és kisurrant a házból. De azután visszatért. Akkor lecsendesült minden. A két fiatal lélek újra egy lett megint a szerelemben.

A harc azonban kitört mindég, ha egy rokon érkezett a házhoz akármelyik részéről is. Egy rokon, aki már megérkezésével is mutatta, hogy az asszony vagy a férfi familiájából való-e?

El kell mondanom, hogy Zakariáséknál már századokon át ugy volt, hogy a család tagjainak egymásnál való látogatását bizonyos szertartásos diplomáciai tárgyalás előzte meg. Ünnepélyes, talán kenetteljes hangú tudakozódás volt az első szó. Vajjon a rokonnak kellemetes lészen-e a mostan való megjelenése, nem lesz-e terhére a családnak? Nincsen-e betegség a familliában és nincsen-e olyan színben valaki, mintha már lappangó beteg volna? Hiszen a tifusz néha hetekig bujkál az emberben és már ragad is! Vagy nem készülnek-e valahová? (Hiszen e készülések néha hetekig tartanak! Pláne nagymosás előtt!) — Nincsen-e cselédmizéria küszöbön? Avagy nincsen-e a leánynak titkos imádója, aki egy napon elrabolja a mindenes Margitot a háztól, mint egy középkori lovag és nem lesz, aki a rokonnak kisubickolja a topánkáját.

A kérdéseknek erre a molochjára néhány nap mulva már megjött a válasz. Ez mindég kedvező volt. Zakariásékban törhetetlen volt a családi érzés kultusza és épen ezért az ilyen rokoni látogatásért minden áldozatra készek voltak...

Akkor Zakariás Tihamér még völegény volt. Bolondos, aki rózsaszinünek látja még a debreceni kolbászt is. Meg volt elégedve a világgal, önmagával, — családi szent hagyományaival. Ezt a tökély non plusz ultrájának érezte.

Ilyen hangulatban ért menyasszonyájékhoz. S ott a menyasszonyi háznál alig várta, hogy széles elégült mosollyal kihúzza zsebéből az ősi ritusnak megfelelő gondos levelet, amelyben értesitetik édes egyetlen öccsétől, hogy az két hét multán megérkezik a fővárosból, ide a vidékre, mindössze két napra, hogy megismerje azt a kis tündérleányt, t. i. az ő menyasszonyát. A természetesség fülbemászó hangján olvasta végig az aggodalmak színes tarka rajzolatait, az esetleges alkalmatlankodástól való töprengő félelmet, amely több mázsás biztositékokat követel egy feltétlen szives látás felől.

És ne csodálkozzunk, ha a völegény úgy mutatja be ezt a levelet a Mártonfalviak rapszódikus hadának, mint családi örökségének legértékesebb részét, egy jól elköltött vacsora utáni bizalmaskodás közepett. Majd elfelejtettem megmondani, hogy a levelet vacsora után komoly és áhitatos hangon még egyszer felolvasta. Ne csodálkozzunk rajta! A völegény bol dogságában bolond és bohó és rózsaszinünek látja még a debreceni kolbászt is! De azon se csodálkozzunk, hogy a Mártonfalviakon, — érts alattuk egy mamát, apát, két fivért és négy hajadon leányt — (ezek között egy már nem igen megy férjhez) az észak fagya süvölt végig. Aki ismeri lelküket, annak nem kell magyarázni, hogy miért? Belé dermednek, belé gémberednek, belé iszonyodnak a levélbe, meg abba, hogy ezentúl ilyen családi szertartásokat kell majd kibirni!

Csendben, rendben hallgatnak azért, mint a jól nevelt mamelukok. — Legfeljebb a szókimondó atyus csibukja ad ki magából egy jókora adag pernyésfüstöt és lepörköli Mártonfalvi mama perzsájáról két helyütt is a bolyhokat. A mama felszisszen, mert tudja, hogy a papa a csibukon át adta ki a mérgét. Erőt vesz magán. Egy jó parthie még mindég többet ér, mint egy perzsaszőnyeg.

Hirtelen sürgős beszédje akad a papával. Odakinn a folyosón Igy az atyus odakinn adta ki, ami a begyében volt. No az ilyen komédiás had! — Érzett a hangján, hogy tovább türtőztetni magát már alig tudta volna!

— Az édes öccse jön — motyogta az atyus, miközben a csibukkal ugy hadonászott, hogy a bagó fele a földre hullott — és ilyen fontoskodó meghányás-vetés! — Ilyen nagyképüség! Akár egy felfújt disznóhólyag! Ilyen nagyvonás! Azt hiszi: ő a kinai császár.

Azután mérge egyszeribe nevetésbe csapott át. Hirtelen, szokásszerüen! Mártonfalvi apa szeles öregsége dacára is, és nem hive a lassu áthidalásoknak.

— Mikor én fiatal voltam, s nagyot hunyoritott hosszupillás szemével. — Ha lerándultam Pali öcsémhez, aki gazdatiszt volt Ebergényben. Megérkeztem és pont. Méghogy tollat vegyek a kezembe és levélpapirt. Már akkor is csak ceruzát és korrespondenzkartét. A menetrendet sem tudtam és mégis megjöttem.

Elindultam nappal, begyalogoltam éjjel az állomásról.

Az igaz, de utközben majd lemartak a tanyasi kutyák, — szólt közbe a mama.

A papa csak folytatta. — Mégse martak le. Az igaz, hogy egyszer egy vadonatuj nadrágom majd tönkrement. No, de mi ez! Egy kis hecc megér egy nadrágot!

Az öcséd meg kiugrott az ágyból, azt hitte, hogy rablók jönnek, — folytatta erősebb hangon Már-

Női kabátok, bundák és ruhák **Magyar Hét** alatt legolcsóbban vásárolhatók **Halmágyi** Piac u. 44 utódánál.

Szőrmés divat kabát — — P 59.—
Fekete posztó kabát — — P 60.—
Crepe szőrmés kabát — P 75.—

Nutriette bunda — — — P 159.—
Ia Seal electric bunda — P 165.—
Divat bunda — — — — P 190.—

Gyapju szövet ruha — — P 29.—
Bársony ruha — — — — P 34.—
Crepe de chine ruha — — P 59.—

Flanell pongyola — — — P 13.—
Bársony pongyola — — — P 20.90
Selyem matlasze pongyola P 23.90

A tizetésredukció ellen

Az igazságügyi segédhivatali tisztviselők Országos Egyesületének tiltakozása.

Az Igazságügyi Segédhivatali Tisztviselők Országos Egyesülete rendkívül népes választmányi ülést tartott, melyen megjelentek a nagyobb vidéki városok kiküldöttei is, köztük a debreceniek *Berki* Géza táblai főtiszt vezetésével s tárgyaltak azon tervről, mely csökkenti a tisztviselők létszámát, sőt bizonyos százaléknyi fizetésredukciót is tervez. Megállapították, hogy bár a lapok szerint a fizetések csökkentését csupán a VII-ik fizetési osztályig akarják bizonyos progesszivitás alapján keresztülvinni, erősen tartja magát a tisztviselőtársadalom minden rétegében nyugtalanságot keltő hír, hogy a tisztviselők alsóbb kategóriáival sem akarnak kivételt tenni s úgy az elbocsátásoknál, mint a fizetések redukciójánál erre a rétegre sem lesz figyelemmel. Senki előtt sem titok, hogy a segédhivatali kar helyzete eddig is a legkétségbeejtőbb volt s hogy a mostani fizetések is mélyen alatta vannak a létminimumnak. A gyülés tehát egyhangu határozottal mondta ki, hogy a tervezet ellen a leghatározottabban tiltakozik s ezt egy emlékiratban hozza a kormány tudomására.

---

tonfalvi mama...

No de, mikor megismerte hangomat, vágta vissza Mártonfalvi papa, bort hozott elém és nem puskát. Elibém rohant, megölelt, megcsókolt, a szolgáló meg ugy ugrott ki az ágyból, hogy majd neki szaladt a szemközti falnak, s azután jött-ment mindenfelé, észre se vette, hogy a melle nagyon is kiragyog az ingből...

De te megláttad rögtön, — mordult rá Mártonfalvi mama, meg most is meglátnád. S erre óriási perorációba fogott...

Mártonfalvi papa ijjedtében minden jót megigért. Hogy odabenn egy szót se szól, csak már legyen vége a prédikációnak, mert Mártonfalvi mama olyan széles alapont kezdte fejtegetni a cseléd-lány mellebimbói meglátásának a következményeit, hogy...

Mind a ketten belátták, hogy egy rokoni levél és akkurátosság miatt nem áldozhatnak fel egy jó partiet.

A fiatal pár mit sem vett észre az egészből. A leány eközben ujra elolvasta a levelet és édesen mosolyogva adta vissza a megelégedetten bólongató Zakariásnak. — Pedáns emberek vagytok, — sugta ragyogó szemmel. Igy a jó.

Nem gondolt volna a világért sem arra, hogy egykor majdan fallobban benne is a családi fátum s valamikor egy ilyen rokoni levél és látogatás tönkreteszi boldogságukat. Mert ha már a rokonok az ember nyakára is jönnek, legalább ne kezdjék a komédiát hetekkel előbb.

Az uj Tisza-hidat e hó 31-én átadják a forgalomnak

A napokban meg fog történni a Kenézlő és Balsa között épült legujabb Tisza-hidnak műtanrendőri bejárása s ezzel rövidesen át fogják adni a forgalomnak a Felső-Tisza e rendkívül fontos átkelő pontját. A most megépült hid ugyanis elsősorban arra lesz hivatva, hogy közvetlen szállítási és közlekedési lehetőség nyiljon a szabolcsi és hajdusági forgalom számára a felsőmagyarországi keleti vidékek felé. Eddig például a Sátoraljaujhelyből irányított forgalomnak valósággal egy óriási vargabetüt kellett leírnia, hogy *Szerencsen, Tokajon és Rakamazon keresztül eljusson Nyíregyházára és Debrecenbe s ugyanilyen költséges görbével tudtak csak eljutni a termények e két városból és vidékéről a Szerencs—Sátoralujhely között elterülő vidékekre.* A közeljövőben azonban az uj hid egyrészt hozzáférhetővé fogja tenni a fokozottabb áru- és személyforgalom számára a odrogközt, másrészt pedig lehetőséget nyujt ahhoz, hogy Sátoraljaujhelyből kiinduló gazdasági vasut a odrogköz átszelésével a legrövidebb uton eljusson Nyíregyházáig, ami mintegy 100 kilométeres uttávolság megtakarítását teszi lehetővé.

Különösen a Lengyelország felé irányuló exportunk szempontjából van fokozott fontossága mindezen felül az uj tiszai hidnak annál is inkább, miután a téli időkben a kompközlekedés is szerfelett bizonytalan a Tiszán keresztül s a szállítmányok a költséges tokaj — szerencsi vargabetüt voltak kénytelenek igénybe venni.

Az uj Tisza-hid ünnepélyes átadása tavasszal lesz a kormányzónak és a kabinet képviselőinek jelenlétében, — azonban maga a vasuti és közuti forgalom már e hó 21-én fog indulni.

150 kilós mészáros, mint vádlott

Egy különös nőrablási ügy.

Budapest, október 17. Néhány hónappal ezelőtt nagy feltünést keltett az a feljelentés, amelyet egy Kertész Mária nevü nő tett a rendőrségen. — Feljelentésében előadta, hogy egy vendéglőben barátnőjével szórakozott, amikor asztalukhoz lépett két férfi és felajánlotta, hogy haza fogja őket autón vinni. A leányok hozzájárultak ehez, rövidesen azonban észrevették, hogy az autó néptelen helyeken száguld. Kertész Mária kérdőre vonta a férfiakat, — akik közül az egyik kijelentette, miszerint Hatvanba mennek s ott fogják a murit folytatni. Keresztes Mária ekkor kiugrott a robogó autóból és eszméletlenül terült el a földön. Amikor órák mulva magához tért, a legközelebbi rendőrőrszobához vánszorgott és részletesen elmondotta a meglehetősen fantasztikusan hangzó, kalandos történetet.

A rendőrség megállapitotta, hogy a két „ismeretlen ismerős" Szokokán László hatvani mészáros és Gyulai Ferenc hatvani soffőr voltak. Személyes szabadság megsértésének vétsége cimén indult meg mindkettőjük ellen az eljárás és a büntető járásbiróságon Csilléry Kálmán dr. járásbirósági alelnök tárgyalta az ügyet.

A tárgyaláson csupán Szokán László hatvani mészáros jelent meg — óriási feltünést keltve. Szokán ugyanis közel **százötven kilós, hatalmas ember** és amikor helyet foglalt, csak ugy recsegett-ropogott a szék alatta. Kihallgatása során tagadta bünösségét és azzal védekezett, hogy ő egyáltalában nem erőszakoskodott a lányokkal, nem akarta őket akaratukon kivül sehová se elhurcolni s ha történt valóban ilyesféle kisérlet, azt csak a soffőr csinálhatta.

Huberth Gusztáv dr. ügyészségi megbizott inditványozta, hogy a járásbiróság az ügy iratait terjessze fel érdemleges elbirálás végett a büntető törvényszékhez .A járásbiróság ily értelemben is határozott.

Részegségében elhajtotta az idegen szekeret

A debreceni törvényszék tiz hónapi börtönre itélte.

Lopással vádolva került tegnap délelőtt a debreceni törvényszék elé Szatmári István, hajduszoboszlói napszámos. Azzal volt vádolva, hogy az egyik korcsma elől elhajtott egy idegen szekeret. Az eset előzményei különben a következők:

A mult év szeptember 13-án Szathmári István betért az egyik hajduszoboszlói korcsmába és ott alaposan beborozott. Mikor már megelégelte a mulatságot, kifizette a számláját és elhagyta a helyiséget.

Ugy látszik, hogy Szathmári nem szokta meg a gyalogolást, mert nem akarván gyalog hazamenni, valami jármü után nézett. Meg is látta a korcsma előtt Császári István gazdálkodó szekerét. Nem sokat törődött azzal, hogy a gazda a korcsmában mulat és nincs senki a szekéren, kapta magát, felült a bakra és megindult hazafelé.

Császári azonban a korcsmában meghallotta a szekérzörgést s a szekér után iramodott. Miután közben talált két kerékpáros rendőrt, szólt nekik és ezek aztán üldözőbe vették és szerencsésen el is fogták a szekértovajt.

A tegnapi főtárgyaláson, amely dr. Tokay Gyula törvényszéki biró előtt folyt le, a vádlott azzal védekezett, hogy neki eszeágában sem volt a szekeret ellopni, sőt éppen haza akarta azt hajtani Császári lakására. Mikor azonban a biró megkérdezte tőle, hogy hát hol lakik Császári, nem tudott a kérdésre megfelelni. A törvényszék bünösségét megállapitotta és tekintette, büntett előéletére, tiz hónapi börtönre itélte. Az itélet ellen ugy az ügyesz, mint a vádlott felebbezest jelentett be.

MAGYAR DELEGÁCIÓ A BUKARESTI KONFERENCIÁN.

Bukarest, okt. 18. Ma délután megérkezett Bukarestbe a magyar delegáció, hogy résztvegyen a bukaresti agrár konferencián. A delegáció vezetője Nickl Alfréd meghatalmazott miniszter, a delegáció másik két tagjával dr Pécs Béla földmüvelésügyi osztálytanácsossal és Winkler István külügy miniszteri osztálytanácsossal ma este a bukaresti magyar követség vendége lesz. — A tárgyalások hol nap délelőtt kezdődnek.

ÁLLAT- ÉS KIRAKODÓVÁSÁR.

Október 20-án. Füzesgyarmat, Kistelek, Kirakodóvásár: Szarvas.

Október 20-án. Egyed, Hedrehely, Jászfényszaru, Inke (sertésvásár nincs), Kapuvár, Kecel, Kőszeg, Kunmadaras, Mándok, Miskolc, Nagybaracska, Nádudvar, Németboly, Nyíregyháza, Pápóc, Ráckozár, Sajószentpéter, Söjtor (sertésvásár nincs), Szentpéterur (sertésvásár nincs), Szob, Tálya, Tolnanémedi. Állatvásár: Kunszentmiklós, Salgótarján, Vál. Kirakodóvásár: Nagylózs, Tatabánya.

Október 21-én. Baranyajenő (sertésvásár nincs), Gáva, Gönc, Nagybörzsöny, Tevel, Ujpest (bizonytalan). Kirakodóvásár: Kunszentmiklós, Salgótarján, Vál, Marha- és kirakodóvásár: Szentgyörgyvölgy.

Október 22-én. Mikosszéplak (sertésvásár nincs), Mucsi, Siófok, Tarpa, Zomba.

Október 23-án. Gindlicsalád, Kapos szekcső (sertésvásár nincs), Tornaszentandrás. Kirakodóvásár: Nagycenk (bizonytalan).

Október 24-én. Celldömölk, Derecske, Komádi, Nemesvid (sertésvásár nincs). Állatvásár: Mindszent.

Vizvezetéket kötelező bevezetni,

ne dobja ki a pénzét, hanem kérjen árajánlatot

Fülöp Miklós

bádogos és vizvezeték szerelő mestertől, Debrecen, Csapó ucca 3. Telefon 917. aki szakszerü munkát jutányosan és kedvező fizetési feltételek mellett végez. Költségvetés dijtalan.

SZINHÁZ

Heti müsor:

Szombaton, október 18-án: **Alvinczy huszárok.** Bérletszünet.
Vasárnap, október 19-én, délután **huszárok.** Bérletszünet.
fél 4 órakor: **Pesti család.**
Vasárnap, október 19-én este: **Alvinczy huszárok.** Bérletszünet.
Hétfőn, október 20-án: **Hajnalban, délben este.** Premier. A) bérlet.
Kedden, október 21-én: **Viktória.** Tizenötödik előadás. Bérletszünet.
Szerdán, október 22-én, délután: **Tündérlak Magyarhonban.** Ifjusági előadás.
Szerdán, október 22-én este: **Hajnalban, délben, este.** B) bérlet.
Csütörtökön, október 23-án, délután: **Aranyember.** Ifjusági előadás.
Csütörtökön, október 23-án, este: **Alvinczy huszárok.** Tizedszer.
Pénteken, október 24-én: **Hajnalban, délben, este.** C) bérlet.
Szombaton, október 25-én: **Meluzina.** Operett-premier. Bérletszünet.

Az esti előadások 8 órakor, a vasár- és ünnepnapi előadások fél 4 órakor, az ifjusági előadások délután 3 órakor kezdődnek.

A szinházi iroda hirei:

Napi jelentés.

Nagyméltóságu gróf Schwarzenberg altábornagy urnak.

Hivatalos tisztelettel jelentjük, hogy a debreceni Csokonai szinházat már egy teljes hete megszállás alatt tartjuk. Bevonulásunkat a nép kitörő örömmel fogadta s az estenként 8 órakor kezdődő hadgyakorlatokban állandóan impozáns tömeg gyönyörködik. Összes lányszivek nagy roham után meghóditva; Az ezred-kasszát egész nap ostromolja a tömeg. Helyzetjelentés: munícióval még hosszabb ideig el vagyunk látva; vigan galoppozunk a 25-ik hadgyakorlat felé.

Alvinczy huszárok.

Vasárnap délután fél 4 órakor, — mérsékelt helyárakkal, — kerül szinre a Csokonai szinház vig operettje:

Pesti család.

Hétfőn este lesz a bemutatója Darió Niccodemi világsikerü, 3 felvonásos szerelmi játékának, melynek cime:

Hajnalban, délben, este

A Nemzeti Szinház tavalyi szezonjának egyik legnagyobb sikere volt ez a pompás Darió Niccodemi vigjáték; később át is vitték a Kamara Szinház szinpadára. A debreceni előadásokon a darab két hatalmas vezetőszerepében Könyves Tóth Erzsi és Mészáros Béla lépnek fel. — Könyves Tóth Erzsi a „Szendrey Julia" óta nem jutott ilyen hálás müvészi feladathoz, mint a „Hajnalban, délben, este" széles-skálájú Annájában. A darab egy nap alatt történik s egy érdekes szépségü lány érzésvilágát mutatja be, igen hatásos történet keretében. hajnalban, délben, este. Igen nagy érdeklődés előzi meg a bemutatót, hiszen a darab kivételes értéke és jó hire elterjedt az egész országban. A hétfői esti premier az A) bérlőknek jut.

A SINGER VARRÓGÉPEK ÉS A LEGJOBBAK!

A Magyar Hét

Mikor nálunk „Magyar Hetet" rendeznek,
Gyáros, boltos, utas, iparos résztvesznek,
Összeismerkednek s tesznek fogadalmat:
„Magyart adnak mindig jövőben magyarnak."
A vevő is nekik nyomban megigéri,
Jövőben mindig csak magyar árut kéri.
Erős fogadalmak mindnyájan betartják,
S magyar ipart tettel, lélekkel pártolják.
Jó magyar munkásnak adnak igy kenyeret,
Boldogitják vele[illegible]észt magyar népet.
Óh! Bárcsak ez lenne „Magyar Hét" sikere
S teljesülne magyar nemzetnek öröme,
Munkáskéz dolgozna, keresethez jutna,
Sok nyomor megszünne, sok könny nem csordulna
A gazda jobb áron adhatná buzáját,
Hizóját, állatját, borát, rozsát, s mását,
Mert megtalálná rá itt benn fogyasztóját.
S burgonya, káposzta, tengeri termése
Nem maradna nyakán, jóáron elkelne.
Magyar gazda ha több jövedelemhez jutna,
Nagyobb lenne gyáros, iparos s boltos haszna.

NAGY KÁROLY.

Holnap, vasárnap délután rendkivül érdekes szociális előadás lesz a Kollégium dísztermében

Probstner Arthur nőorvos előadása az anyákat fenyegető veszedelmekről és azok elhárításáról.

A szociális problémák iránt érdeklődő közönség nagy örömmel üdvözölte azt a hirt, hogy az idén ismét megkezdődnek a szociális előadások. Az idei szezont holnap, vasárnap d. u. 6 órakor tartandó müsoros estély keretében nyitják meg igen értékes és nagyfontosságu előadással, amelyet dr **Probstner** Arthur egyetemi adjunktus, a kiváló nőgyógyász tart „Nők az anyamentés szolgálatában" cimmel. Külföldi államokban hatalmas horderejü kérdés az anyaság ügyének minden fázisa, annyira hogy **arra már ifjukorban kiképzik a leányokat, hogy kellő időben segitségükre lehessenek az anyáknak** és később saját életük legértékesebb korszakában ugy maguk, mint gyermekük egészséges legyen és maradjon.

A holnapi szociális előadást a Péterfia-utcai leánykör rendezi, mégpedig ugy, hogy a csekély fillérekből, melyeket a müsorért kérnek — mert hiszen belépődij ezen az előadáson sincsen — a szegény gyermekek karácsonyi segélyakciójára anyagot vásárolhassanak.

Kellemessé is teszik a leánykör tagjai a délutánt, amennyiben müvészi nivóju számokkal kedveskednek a közönségnek.

A tanitók vegyeskarának éneke után **Szabó** Géza püspöki s.-lelkész, a leánykör vezetője mond rövid megnyitó beszédet, — majd **Gombos** Erzsike urleány énekszáma következik.

Ezután jön az estély kiemelkedő része: Probstner Arthur dr nőorvos előadása.

Probstner az anyaságról, mint a nők legszebb hivatásáról, annak veszedelmeiről és ezeknek a veszedelmeknek kellő időben való elhárításáról fog beszélni.

Az előreláthető bajokra és azok elhárítására a nőket ki kell képezni, de arra is meg kell tanitani, hogy ha már bekövetkezik valami baj, hogyan lehet és kell azt felismerni, hogy azonnal orvosi segitséget vegyenek igénybe.

Elsősorban mindenki saját magán, azután közeli hozzátartozóin és végül a társadalom többi tagjain is kell, hogy segiteni tudjon.

A kellő tudással és kiképzéssel biró anyák megtudják óvni leányaikat a veszedelmektől. Sok olyan leány és asszony van, akiknek nincs állandó elfoglaltságuk, mely egész napra terjedne ki és akik szeretnének a köz javára valamit tenni. Ezek számára mutatja meg Probstner a tevékenykedés lehetőségének utjait. Ez a munka mindenesetre sokkal többet ér, mint az ugynevezett jótékonykodás, mely csak némi pénznek a szegényekhez juttatásában merül ki.

Sajnos, Magyarországon *nincsenek olyan kurzusok, hol a leányokat és asszonyokat az anyamentés szolgálatára kiképeznék,* kisérletek ugyan történtek, de egységes szervezet nincs.

Ezért is fontos *Probstner* előadása, mert hiszen ha szavai halló fülekre találnak és az egyesületek, amelyek hivatottak a szociális munkára, nevelésre, ezek után foglalkoznak ezzel a gondolattal és beadványokat intéznek az illetékes helyekre, akkor talán hamarabb megnyílnak a tanulási lehetőségek.

Nagyon természetes, hogy ezek a leányok és asszonyok nem szülésznők, vagy ápolónők lennének, de igenis megtaníthatnák őket arra, hogy mint kell bánjanak saját magukkal és majd gyermekeikkel.

Probstner előadása felöleli majd a szülésznői kérdést is. Rámutat ennek a szolgálatnak fontosságára, megvilágítja e pálya előnyeit és hátrányait s mit kellene tenni, hogy a szülésznői hivatás olyan magaslatra kerüljön nálunk is, mint a külföldön van és hogy erre a pályára minél több intelligens nő mehessen.

Azt hisszük, hogy *Probstner* előadásának igen nagy befolyása lesz a jövőben ezen a téren történő eseményekre.

Az előadás után Hevessy Ilonka urleány és a végül a Tanitók Egyesületének Vegyeskara énekelni fog.

Hisszük, hogy ez az előadás is nem csak fontosságánál, de érdekességénél fogva nagy közönséget vonz a Kollégium disztermébe.

A „Werbőczy" Bajtársi Egyesület Patrónus avató táborozása

Lelkes hangulatban zajlott le a Werbőczy Bajtársi Egyesület patronusavató táborozása. A Nemzeti Hiszekegy után sz. *Nagy* Sándor megnyitotta a táborozást. Lelkes szavakkal üdvözölte *Sz. Kun* Béla Rektor Magnificust, *Thegze* Gyula jogkari dékánt, *Tóth* Lajos, *Bozóky* Ferenc, *Kováts* Andor, *Marton* Géza és *Nizsalovszky* Endre e. ny. r. tanárokat. Rámutatott az egyetemi ifjuság és a professzorok közti kapcsolat fontosságára s a bajtársi egyesületek müködésére.

A szép beszéd után a „Jogász zenekar" Werbőczy lovag Versényi György szkv. főregős bt. vezetésével indulót adott elő elsőrangu összetanulással és fiatalos lendülettel. A nagy tetszésü szám lezajlása után következett az est kiemelkedő pontja, amely mindenkinek a lelkében mély nyomokat hagyott. Hatvan daru tette le az eskü és avatta fel őket a vezér. Azután dr *Tóth* Lajos magister bt.., egy. ny. r. tanár emelkedett szólásra. Nemesveretü szavakkal méltatja az eskü jelentőségét és erejét, amelynek értéke mindig az eskü igazi megtartásában rejlik. Munkára, összetartásra és fegyelmezettségre hivja fel a bajtársakat. Majd lelkes szavakkal dr *Nizsalovszky* Endre ny. r. tanárt, az egyesület patronusává avatja, lelkére kötve az ifjuság szeretetét. Ezután ifj. *Uray* Sándor tb. ö. vezér intézett buzdító beszédet az ujonnan avatott bajtársakhoz.

A nagyhatásu beszéd után *Nizsalovszky* Endre egyetemi tanár, patronus bt. köszönte meg az előlegezett bizalmat. Megígérte a legmesszebbmenő pártfogását és támogatását és a nemzeti eszmékhez való ragaszkodásra és nemzeti kincseinknek feltárására buzdította az ifjuságot.

A szünni nem akaró tapsok után *Neubauer* Pál daru bt. „Eredj, ha tudsz" c. verset szavalta el, mély tanulmányokat mutató és nagy tehetséget elárulló szavalata felidézte a költő lelkében átélt indulatokat.

Oláh Emil levente bt. magyar nótákat énekelt kitünően csengő és iskolázott hangján. A kiséretet *Chudovszky* Lajos daru bt. látta el nagy finomsággal. *Oláh* Emil száma után a komoly rész befejeződött s a víg rész *Tassi* Béla daru bt. szavalatával kezdődött. Több víg verset adott elő kitünő humorral és nagy előadókészséggel. A táborozás végén még sz. Nagy Sándor vezérbajtárs köszönte meg a megjelenését a professzoroknak és a táborozást a Nemzeti Hiszekegyel bezárta.

A bajtársak még ezután is együtt maradtak és ekkor Bárvig Imre nádor bt. több dalt énekelt el a jelenlevők nagy tetszésnyilvánitása közt.

A rendezés nehéz munkáját Róza Tibor alvezér, Ármós István főudvarnagy, Kiss Sándor és Vargha Ervin udvarnagyok látták el.

Megindult a Trnka-féle gőzmalom.

Orlés, darálás, vetőmagszelektálás.
Előnyös és pontos kiszolgálás.

A NAP HIREI

Milyen idő volt és milyen idő várható

A szép enyhe őszi idő a középeurópai kontinens legnagyobb részén tovább tart. Esők csak a nyugati és az északi széleken vannak. Különösen magas a hőmérséklet Dél-Franciaországban és a Biscayai-öböl környékén, ahol már reggel hét órakor erősen a 20 fok fölött áll a hőmérő. Hazánkban is lassan, de állandóan melegszik az idő: tegnap már az ország jórészén meghaldta a hőmérséklet a 20 fokot. Az idő felhős volt, de száraz. Változást egy-két napig nem is várhatunk: a szép s tovább meleg idő még egynéhány szép őszi napot juttat nekünk.

Időprognózis: **Igen enyhe és jórészt derült idő.**

—oooOooo—

— **Istentiszteleti rend a református templomokban, vasárnap, okt. 19-én.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Szabó Gyula, délután öt órakor Kardos Lajos. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Kardos Lajos, délelőtt 11 órakor dr. Soós Béla, délután öt órakor Deák Lajos. — Kossuth uccai templomban délelőtt fél 9 órakor istentisztelet Mezey Béla, délelőtt 10 órakor Szabó Géza, délután öt órakor Madar Zoltán. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Siposs Imre, délután három órakor Magyar Bertalan. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Kolozsváry-Kiss László, délután öt órakor Szabó Gyula. Homokkertben délelőtt 10 órakor dr. Ferenczy Gy. délután félhárom órakor Kelemén Ferenc. — Csapókertben délelőtt 10 órakor Kovács Árpád, délután három órakor Madarász József. Nyilastelepen délután Kalas Ferenc és Kökényessy A. — Ebesen délelőtt 10 órakor v. Szabó Endre. — Nagycserén délelőtt 10 órakor Bagdy Dániel. — Belső-Ohat és Ohat-Telekháza Halász András. — Hármashegyen délelőtt féltiz órakor Kalas Ferenc. — Nyúlasi új iskolában délelőtt fél 11 órakor Murányi Zoltán. — Wolaffka-telepen délután három órakor Rápolthy Árpád. — Köntösgáton délután Bárdi Géza. — Kösélyszegen délután három órakor Konrád Zoltán. — Sámsoni úton délután négy órakor Gerda Sándor. — Halápon Kántor József.

— **A róm. kath. templomban** vasárnap rendes vasárnapi miserend. Nagymise után szentbeszédet mond dr. Lindenberger János prépost-plébános, apostoli kormányzó, délután dr. Bencze Mátyás.

— **A debreceni evangelikus templomban**, folyó hó 19-én, vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet: Rapos Viktor. — Istentisztelet után az Egyetemi és Főiskolai Luther Szövetség megnyitója. — Délelőtt 9 órakor ifjúsági félegy órakor levente istentisztelet: Labossa Lajos.

— **A Mansz. elnöksége** kéri tagjait, hogy dr. Horváth Árpád egy. tanár, a testi elnyomorodások elleni védekezésről, folyó hó 18-án, délután félhat órakor, a vármegyeháza dísztermében tartandó előadására tekintettel e kérdés gyermekvédelmi fontosságára is, mentől nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek

— **Orvosszövetségi tagok figyelmébe.** Az Országos Orvosszövetség debreceni fiókjának elnöksége felkéri tagjait, hogy dr. Horváth Mihály egyetemi tanár által folyó hó 18-án, délután félhat órakor a vármegyeháza másodemeleti tanácstermében tartandó testegyenészeti propaganda előadáson lehetőleg teljes számban megjelenni szíveskedjenek.

Hipállást, törvényességet megszüntet Höfer Gyermekkintőpor Nagy doboz 90 fillér. Próbadoboz 30 f.

A komádi halálosvégű verekedés részeseit letartóztatta a vizsgálóbiró

Az áldozatot ugy összeverték, hogy még [illegible] agyveleje is kifolyt.

Beszámolt a „Debreczen" arról a halálos végü verekedésről, amely néhány nappal ezelőtt folyt le Komádi községben. Két hosszupályi-i legény: Varga Márton és Szücs Gyula átrándultak Komádiba és itt összevesztek a komádi-i legényekkel. Verekedés lett a veszekedés vége s a verekedésnek Varga Márton személyében egy halálos, Szücs Gyula személyében pedig egy sulyosan sérült áldozata van.

Miután a csendőrség jelentette az esetet a debreceni ügyészségnek, a központi vizsgálóbiróság bevezette az ügyben a vizsgálatot. **Preineszberger** Jenő táblai tanácselnök, központi vizsgálóbiró kiszállt a helyszinre és ott lefolytatta a vizsgálatot. Ennek eredményeképen a következő tényállást állapitotta meg:

Varga Márton és Szücs Gyula betelepedtek az egyik komádi-i korcsmába. Ugyanitt mulattak Illés József, Szilágyi Imre, Nánássi József, Szabó Gyula és Pataki Sándor legények. A komádi-i legények már alaposan felhajtottak a garatra és maguk mellé rendelték a cigányt. Ezzel szemben a két hosszupályi-i földmüves is cigányos mulatságot akart és ebből keletkezett a veszekedés.

Rövid szóváltás után Varga Márton kést rántott és fényegetőleg kiállt a terem közepére. A komádiak rájukrontottak és ütlegelni kezdték őket. Varga csakhamar eszméletét vesztette, mig Szücsnek alapos sérülések árán sikerült az ajtón kiugrani és elmenekülni.

A legények ekkor a földön fekvő Vargát fogták körül és botokkal össze-vissza verték. Oly sulyos csapásokat mértek rá, hogy a szerencsétlen embernek az agyveleje is kilocsant és még ott a helyszinen meghalt.

A verekedő legények elismerték, hogy megverték Vargát és Szücsöt, de azzal védekeztek, hogy a beszámithatatlanságig részegek voltak. Preineszberger vizsgálóbiró kihallgatásuk után valamennyit előzetes letartóztatásba helyezte.

— **Az osztálysorsjáték.** A 25. sorsjáték ma megkezdődött első osztályú húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: **15.000 pengőt nyert:** 38684. **10.000 pengőt nyert:** 35502. **4.000 pengőt nyert:** 44792. — **3.000 pengőt nyert:** 72695. **2.000 pengőt nyert:** 7551. **1000 pengőt nyertek:** 13300 36979 48881. **500 pengőt nyertek:** 3710 15789 18830 71458 74359 82120. **300 pengőt nyertek:** 935 6634 9817 34752 43874 50787 52427 52531 56129 61456 62599 64558. Ezenkivül kihúztak még 150 pengős és 60 pengős nyereményeket. Az első osztály húzásának folytatása e hónap 20-án lesz.

— **A Szepesi Szövetség** és a turista egylet debreceni osztálya, e hó 19-én, vasárnap a Halápra rendez kirándulást. Indulás reggel 8 órakor a nagyállomásról, visszaérkezés délután öt órakor. Vasúti költség féljeggyel 60 fillér. Tagok vendéget is hozhatnak. Vezető: Horvay Róbert dr.

DEBRECZENI ÜVEGKERESKEDELMI RT.

Valamennyi magyar üveggyár

Kossuch János,	Ajka
Parádi Uveggyár,	Parád
Salgótarjáni Palackgyár rt.,	Salgótarján
Tokodi üveggyár R.-T.	Tokod

gyártmányai nagyban és kicsinyben

Rózsa ucca 2. szám.

Tekintse meg a Magyar Hét alkalmával kirakatainkat.

Anyakönyvi hirek

Eljegyzések: Bátori Lajos—Arany Eszter. Bercsi Ferenc—Pataki Ilona. Szénási Imre—Bálint Julia. Sztrezsenyec István—Fohn Ilona. Kovács József—Marcinkó Róza. Szigethy Gyula-Novák Erzsébet. Szikszai Mihály—Sebestyén Borbála.

Születések: Feigel András cipész, leány Erzsébet. — Juhász András gazdálkodó, leány Magda. — Vágó László gumijavitómester, leány Éva. — Juhász József gazdálkodó, fiú Ferenc.

Halálozások: Brösztl Gáspárné ref. 41. éves, Kisléta. — Tamás Éva rk. 12 hónapos, Pesti ucca 4. szám. —

A legolcsóbb butort is felelősséggel adja a Faipar.

— **Irodalmi előadás a magántisztviselőknél.** A magántisztviselők szövetsége, amely immár Debrecen egyik legfontosabb kultúrtényezője lett, — vasárnap, folyó hó 19-ére ismét kitünő programmról gondoskodott. — Irodalmi szemináriuma során ezúttal Boross Ferenc lép a közönség elé, — hogy színes előadás keretében az új olasz irodalmat ismertesse. A szövetség valóban elismerést érdemel előadássorozatáért és azért, hogy módot nyújt nemcsak a tagoknak, hanem az irodalom iránt érdeklődő intellektueleknek is, hogy díjtalanul megismerhessék egy kultúrország számunkra ismeretlen irodalmát. Az előjelekből itélve ép ezért valószínű a közönség széleskörü érdeklődése, annál is inkább, mert a rendezőség az előadás kezdetét úgy állapította meg, hogy a fotball iránt érdeklődők is idejében érkezhessenek öt órára a szövetség, Thaly Kálmán ucca 14. szám alatti helyiségébe.

Butort bizalommal a Faipar-nál vásárolhat.

— **A Jézus Szive Leányklub gyülése.** A Jézus Szive Leányklub vasárnap, e hó 19-én, délelőtt féltiz órakor tartja rendes havi összejövetelét, a Svetits Intézetben. A vezetőség kéri a tagokat hogy a gyülésen pontosan jelenjenek meg, mert különben az idő rövidsége miatt több fontos dolog megvitatását el kell halasztani.

A Faipar butorüzlete a Rákosi Jenő-utca 4. sz. alatt van. — volt Király-utca.

X **Nem hosszabbitunk!** November hó 16-án nyilik meg Debrecen és környéke amatőrfényképezőinek kiállitása, hol gyönyörü művészi hatásu képekben mutatják be hazánk legszebb vidékeit és természeti szépségeit. A kiállitáson mindenki részt-vehet. Jelentkezés november hó 5-ig kizárólag Springer József és Berzéki Sándor fotokereskedőknél.

Hálók, ebédlők, uriszobák, a legelőnyösebben a Faipárnál.

X **Megjelent Palj bácsi könyvtárának első száma. 50 fillérért a kiadóhivatalban kapható.**

— **Az Iparoskör családias összejövetele.** Az Iparoskör, folyó hó 18 napján, ma, szombaton este nyolc órakor, Kemény János „Kispipa" vendéglőjében, családias jellegü összejövetelt rendez, mely alkalommal a kör 25 éven át önzetlenül dolgozó és szeretettel körülvett gazdáját: Fuchs Jánost ünnepelni fogja. Ezen vacsorával egybekötött családias összejövetelre minden jóbarátot, ismerőst és családtagjait ezúton is meghivja az Iparoskör elnöksége. A részvétel folyó hó 18-án, délig az ipartsetület jegyzői hivatalában okvetlenül bejelentendő. A vacsora ára, bor nélkül 1.60 pengő.

Fehértói Dániel

Dégenfeld-tér 4. sz. Telefon: 11-85. temetkezési vállalatának temetései:

Brösztl Gáspárné sz. Tatár Piroska, életének 52-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 18-án, délután három órakor lesz Debrecenből Kis-Létára szállítva, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után az ottani sirkertbe.

——oooOooo——

Dr. FUCHS JÁNOS DEBRECENI ASZTALOSMESTER ÜNNEPLÉSE.

Meleg ünneplésben fogják ma, szombaton este részesiteni a barátai, ismerősei és az iparos társadalom tagjai id. Fuchs János debreceni asztalosmestert abból az alkalomból hogy már 25 éve gazdája a debreceni Iparoskörnek

Id. Fuchs János évtizedekkel ezelőtt került Debrecenbe a Dunántulról. Szorgalmas, képzett és derék iparos volt aki csakhamar nagy népszerüségre tett szert, ugyannyira, hogy megválasztották az Iparoskör gazdájának. Ennek ebben az évben volt 25 éve s azóta Fuchs János gazdája a körnek, a tagok legteljesebb megelégedésére..

Ebből az alkalomból szombaton este Kemény János „Kispipa' vendéglőjében társasvacsorát rendeznek a jubiláns tiszteeltére, amelyen meleg ünneplésben kivánják részesiteni a derék iparost. Az ünnepi banketten megjelenik a Kereskedelmi és Iparkamara, valamint az Ipar testület és az Asztalosok szakosztályának a kiküldöttje is.

——oooOooo——

X Olcsó kiadásban jelent meg a „Katonadolog" cimü lebilincselően érdekes háborus regény. A 160 oldalas kötet ára 80 fillér. Kapható a könyvkereskedésekben és a trafikokban.

X Tudja ön már, hogy az ismert Aspirin-tabletták 1895-ben beható kisérletek és tudományos kutatások után kerültek forgalomba és immár kbl. 33 év óta az emberiséget a „megfülések" elleni védekezésnél támogatják. Hűlések minden tüneteinél, influenza, spanyol-járvány, reuma, csuz ischiásnál, ma már az egész világon Aspirin-tablettákat, az eredeti csomagolásban, a „Bayer-kereszttel" szedik.

Uj kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyujtott

20%

kedvezményt szobaárainkból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menüt kivéve, módunkban van az UJSAG kiadóhivatalával létesitett megállapodás alapján kibővíteni a

Magyar kir. Operaház
Nemzeti Szinház
Kamara Szinház

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és szinházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

Park-szálloda
Budapest

szemben a keleti pályaudvar érkezési oldalával. — (Nincs kocsiköltsége.)

A rendőr esete három kapatos fiatalemberrel, akik „héberül" beszéltek és csak az erőszaknak engedelmeskedtek

Nem mindennapi eset játszódott le nehány nappal ezelőtt egy szép őszi éjszakán az egyébként csöndes Szent Anna uccán. Három jókedvü fiatalember szórakozott a Hullaház cimü vendéglőben, ahol alaposan a pohár fenekére néztek és kissé emelkedett hangulatban tértek hazafelé a hajnali órákban. A három fiatalemberben magas volt az „atmoszféranyomás", amint azt az italos emberekre szokták mondani és mindenáron szerettek volna valakibe belekötni. A csöndes Szent Anna uccán azonban nem akadt senki sem, akibe beleköthettek volna és igy az üzletek redőnyeit kezdték döngetni és az ablakokat ütögették.

A jókedvü társaság azonban nem sokáig üzhette kissé hangos passzióját, mert a redőnydöngetésre hamarosan előkerült egy rendőr, aki ráförmedt a hangos társaságra :

— *Viselkedjenek csendesebben az urak!*

— *Was? Was?* — Kérdezték a társaság tagjai, akik a rendőr felléptére egyszerre elfelejtettek magyarul.

— Semmi vasz, — mondta a rendőr, — *legyenek az urak csendben, mert különben előállitom az urakat.*

— *Kiszera méra bávatag!* — felelte az egyik részeg.

— *Kvadrupedánteputrem pretitukvulakampum!* — Riposztozott a másik.

A rendőr most már elvesztette a türelmét és erélyesebb lett :

— *Ne vitatkozzanak velem az urak, én ugy sem értek se nimetül, se héberül, egy-kettő igazoljék magukat!*

Az erélyes fellépésre a társaság elcsendesedett és egyszerre eszükbe jutott a magyar nyelv is. A rendéber őre igazoltatni akarta a vidám fiatalembereket, akik azonban hallani sem akartak az igazolásról, mire a rendőr mindhármójukat elő akarta állitani a központi ügyeletre. Ezen ismét alkudozás indult meg, mert a vidám fiatalemberek a központi ügyeletre sem akartak *„előállni"*.

— *Csak az erőszaknak engedelmeskedünk!*

A rendőr az erőszak alkalmazásának szimbolizálásául megfogta az egyik fiatalember karját, aki azonban dühösen fakadt ki :

— *Ez nem erőszak, ezt nem ismerem el, ez csak barátkozás!*

Erre már a rendőrből is kifogyott a türelem és ugy megszoritotta a fiatalember karját, hogy csakugy ropogtak a csontok s most már szó nélkül követte a rendőrt a központi ügyeletre, ahol egymaga akarta igazolni önmagát is és a társait is, akik hazaindultak.

A központi ügyeleten azonban a fiatalember nem akarta magát igazolni és csak akkor mondta be az adatait, amikor elzárással fenyegették meg.

A három vidám fiatalembert tegnap vonta felelőségre a rendőrbiró, aki mint egy böles kádi, figyelembe vette az enyhitő körülményeket és számolt azal is, hogy egy kellemes éjszaka emlékeit ne rontsa el egy sulyos itélettel és az igazolást megtagadó fiatalembert 10, a többieket pedig 5—5 pengő pénzbüntetésre itélte.

— A ref. tanitótestülethez. Kérem az igazgató urakat és a többi kartársakat, hogy a tankönyvelszámolást egyénenként szíveskedjenek lebonyolitani s az igazgatók kimutatás kiséretében legyenek kegyesek az összeget a testület pénztárához elküldeni. 99 elszámolás lebonyolitása egy embernek többnapi munkát jelentene, mig egyénenként könnyen megy a dolog s azt másképpen nem is lehet elgondolni.

Elnökség.

A DEBRECZEN

APRÓ-HIRDETÉSEKET

hétköznap este fél 8 óráig szombaton este:

½10 óráig

vesz fel

a kiadóhivatal: József kir. herceg-utca 1. (Bika-épület)

Virágaim

Virágaim! Akiket gonddal neveltek
Ti jobbak vagytok, mint az emberek
Szépek vagytok, mint álmaim,
Melyekben könnyem nem pereg.
Mintha apátok volnék.
Ugy gyönyörködöm bennetek.
Mintha Istenhez szólnék:
A lelkem megremeg.
Lesem növésteket.
Virágaim ti szépek, jók, hálások.
Könnyes szemmel látom a hervadástok
Ősz van. Halál jön. Bucsuzunk.
S ha por lesz az én testem is:
Találkozunk. Feltámadunk!

KONRÁD ZOLTÁN

——oooOooo——

X Ki nem ismeri azt a jellegzetes karcsunyaku palackot, amelynek tartalma szép, illatos, fürtös és csillogva ragyogó hajról szóló álmot valóra váltja? Ennek a varázsszernek — a Pixavonnak — használata nem drága de hogy e kitünő hajápolószer használatát a társadalom szélesebb rétegeinek is lehetővé tegye, az Odol társaságnak hosszú kisérletek után sikerült olyan Pixavon shampoont készíteni, amely ugyanazokat az anyagokat tartalmazza, mint a folyékony Pixavon és ugyanolyan hatású. — A hölgyek, akik használták a Pixavon shampoont, különös előnyként dicsérik, hogy mosás után a hajat nagyon jól lehet fektetni s ezt az alakját meg is tartja.

X Minden diák 2 pengős havi részletre veheti a Génius kislexikonát angolvászon kötésben, tanulásnál jó használt veszi, ez a legújabb lexikon. Szállítja Antalffy József könyvkereskedése. Telefon 612. szám. Vidékre első részlet utánvéttel.

X Bélyeggyüjtemények vétele, eladása, fényképezőgépek, másoló papirok, előhívók, fixirozók, amatőrmunkák szakszerü elkészítése. — foto tanács. — Magyar Hétre legdúsabban felszerelt magyarcikkek raktára, Springer József üzletében, főposta mellett.

X Orvosi, jogi, gazdasági és mindennemü szakkönyvek új és használt állapotban kapható: Böhm Ferenc könyvkereskedése, Ferenc József-ut 7

X Esőköppenyek, Lodenkabátok, bőrkabátok, tornacipők, jutányos árban szerezhetők be Antalffy sportüzletében, Varga ucca 1. szám.

— **A Tiszántúli Ipar és Kereskedelem** a Tiszántúl egyetlen közgazdasági hetilapja, legújabb számát a Magyar Hétnek szenteli. Psszer János kamarai tag, nyiregyházi épitőmester irt nagyon szép vezető cikket. Ötvenkét Magyar Hetet évente cimmel. Beszámol a lap az egész Tiszántúl mozgalmáról, a Magyar Hét érdekében. Behatóan ismerteti a szobafestő és mázolósegédek memorandumát s annak kamarai tárgyalását. Foglakozik a helyiipar nagy harcával a közmunkákért. Közli az összes tiszántúli versenytárgyalási, szállitási, hirdetményeket, versenytárgyalási eredményeket, az összes tiszántúli munkaalkalmakat, kereseti lehetőségeket, — elektrifikálási, közgazdasági hireket, stb. Nélkülözhetetlen ez a lap minden tiszántúli iparosnak, kereskedőnek, s vállalkozónak, üzletembernek stb. A Tiszántúli Ipar és Kereskedelem szerkesztősége és kiadóhivatala Debrecen, Piac ucca 81. szám. Olvassák az egész Tiszántúl, hét vármegyében.

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztit.
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

— **Állandó érdeklődés kiséri Szalacsi-Rácz István kiállítását.** Napok óta nagy érdeklődés kiséri Szalacsy-Rácz István képkiállítását, mely a Nemzeti Képszalonban, Piac ucca 44. szám alatt van. A kiállítás megtekintése díjtalan és délelőtt 10 órától, délután félegy óráig, délután pedig 4—félnyolc óráig van nyitva.

— **Eljegyzés.** Feldmann Erzsébet úrleányt eljegyezte Gisser Gyula. — Gisser Gyula évekig vezette kiváló szaktudásával és művészetével a Varga műtermet, az egész városban a legjobbnevü fotografusokhoz tartozott. Több külföldi kiállításokon díjat is nyert, művészi munkájával.

— **Véletlenül elfogott rablógyilkos.** Tápiószelén nemrégiben elloptak két lovat. A lótolvajt Gyurkovics István lókupec személyében elfogták. Vallatás közben bevallotta, hogy az utóbbi időben negyven lovat kötött el, sőt Kiskőrös határában három hónappal ezelőtt meggyilkolt egy gazdaembert s 280 pengőjét elrabolta.

— **Theológus ismerkedő est.** Csütörtökön este nyolcórai kezdettel tartották a theológus ifjak az ismerkedő estjüket. Az esten jelenvolt a theológus kar tanárai, Csánky Benjámin prorektor s dr. Kállay Kálmán e. i. dékán vezetésével, a th. ifjúság teljes létszámmal. Az est az „Urnak szolgái mindnyájan" kezdetü zsoltár énekével Farkas Ignác szenior buzgólélekből jövő költői szépségü remek imájával vett méltó kezdetet. Utána dr Kállay Kálmán lelkészképzőintézeti igazgató, hittudománykari e. i. dékán üdvözölte lelke melegével a theológus kar professzorait, s hallgatóit, mint egy nagy család tagjait. Dr. Kállay professzor üdvözlő szavai után megkezdődött a tea felszolgálása, majd Papp László IV. é. theológus üdvözölte idősebb társainak nevében az elsőéves hittanhallgatókat. Ezután Csikesz Sándor egyetemi tanár tartott megrázó erejü prédikációt, Máté 10 rész, 27, 28. s Lukács 12 rész 3—5 versei alapján. A 46. zsoltár eléneklése után gróf Haller Gábor I. é. th. köszönte meg elsőéves kollégái nevében a felejthetetlen szeretet s atyai testvéri figyelmeztetést. Igéretet tett arra, hogy életükkel rá akarnak szolgálni a „tiszteletes" névre. Baczó Balázs I. é. th. kiforrott technikával szavalt s a Kánius néhány szép énekszámmal gyönyörködtette a th. ifjúságot. (Cs. S.)

— **A győri kamarai főtitkári választás eredménye.** Tegnap tartotta a győri Kereskedelmi és Iparkamara teljes ülését, amelynek legfontosabb tárgya a vezetőtitkári állás betöltése volt. Az állásra harmincan pályáztak, akik közül csak egyetlen kamarai szakember, dr. Diczig Alajos debreceni kamarai titkár volt. A vezetőség négy pályázót jelölt ki, akik közül Meixner Ernő győri ügyvéd 27 szavazattal lett a győri kamara vezetőtitkára, mig dr. Diczig Alajos debreceni kamarai titkár utána a legtöbb szavazatot kapta s hogy nem ő került be a győri kamara főtitkári székébe, az tiszlán arra vezethető visz sza, hogy a helyi jelölt esélye természetesen erősebb volt.

X Swoboda kályhát vásároljon. — Gyár: Budapest, Andrássy út 14. sz. Kapható: Bészler és Dávid, Debrecen.

Előnyös
Aspirin-t
tabletta alakban kérni
Minden tablettán látható a
BAYER-kereszt.
BAYER

Öt pengő elsikkasztásáért 8 hónapi börtön

A mult év őszén Kovács Ráchel tiszalöki asszony Fábián Mihály hajduböszörményi gazdálkodónál dolgozott, mint napszámosnő. A gazda megbizta, hogy menjen el a szomszédban lakó koresmároshoz és kérjen tőle kölcsön öt pengőt. Az asszony teljesitette a megbizást, azonban mikor a markában érezte a pénzt, megszállotta az ördög, betért egy üzletbe, vett bort, sertéshust és azt jóizüen elfogyasztotta. Mikor azután üres kézzel ment haza, Fábián megtette ellene a feljelentést.

Kovács Ráchel ügyét tegnap tárgyalta a debreceni büntetőtörvényszék. Kiderült, hogy 15 esetben összesen 12 és fél évre volt már büntetve és jelenleg is lopásért töltött büntetését tölti. Miután a vádat beismerte, a bíróság sikkasztás büntettében mondta ki bünösnek és sokszorosan büntetett előéletére tekintettel nyolc hónapi börtönre itélte. Az itéletben a felek megnyugodtak, igy az jogerőre emelkedett.

Egy krumpli és egy gyümölcs üzlet epilogusa a törvényszék előtt

Nehány hónappal ezelőtt érdekes feljelentés futott be a debreceni ügyészségre. A feljelentést László Sándorné földbirtokosnő tette Grósz Zoltánné és Feldmesser Herman ellen sikkasztás cimén.

A feljelentés szerint Grószné és Feldmesser azt az ajánlatot tették Lászlónénak, hogy társuljon be velük egy krumpli és gyümölcs üzletbe. Sok hasznot várt, hiszen társai azzal kecsegtették, hogy heti 200 pengő haszon fog rájuk esni fejenként.

Telt mult az idő, azonban László Sándorné nem kapott semmit. Pedig az üzlet már javában működött, a cég nagymennyiségü burgonyát és gyümölcsöt szállitott el Kassára. Mikor azután Lászlóné kérdőre vonta társait, azok azt felelték, hogy nem tudnak semmit sem fizetni. Erre azután megtette ellenük a feljelentést.

A tegnapi főtárgyaláson a vádlottak ártatlanságukat hangoztatták. Azzal védekeztek, hogy ők szabályszerüen jártak el, a vád idő pontjában még nem volt hasznuk, igy nem is tudtak a sértettnek semmit sem fizetni. Tokay Gyula törvényszéki biró egyelőre nem hozott itéletet az ügyben, hanem ujabb tanuk kihallgatása végett elnapolta a főtárgyalást.

APOLLO

Péntek, szombat, vasárnap október 17, 18, 19.

Az izgalmak filmje!

A havannai leány

Lola Leane főszereplésével.
Azonkivül:
Hoot Gibson bravurfilmje
Az aréna hőse.

Vasárnap d. e. 11 órakor ifjusági előadás, olcsó helyárakkal.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Kik pályáztak a tüzoltó-szertár épitési munkálataira

Az elmult napokban bontották fel a debreceni tüzoltószertár épitési munkálataira beérkezett pályázatokat. A következő cégek tettek ajánlatot:

Összmunkára Balla Jenő épitész I. föld, kőmüves, elhelyező munkára 30.859.70 P, II. ácsmunkára 1.294.— P, III. asztalos, lakatos, mázoló és üveges munkára 4.445.— P, IV. burkoló munkára 288.— P, V. villanyszerelési munkára 643.55 P, VI. vizvezetéki szerelési és csatornázási munkára 1.933.08 P, VII. vászonredőny munkára 291.— P, VIII. kályhára 1.125.— P. Összesen 40.885.33 P. Vitéz Sipos László épitész I. 30.433.40 P, II.762.— P, III. 3.835.— P, IV. 459.— P, V. 678.20 P, VI. 1.918.60 P, VII. 315.— P, VIII. 1.290.— P, IX. 39.910.20 P. — Tóth és Sebestyén rt.I. 27.237.20 P, II. 698.— P, III. 4.228.70 P, IV. 445.50 P, V. 643.35 P, VI. 2.003.11 P, VII. 315.— P, VIII. 1.290.— P, IX. 36.861.06 P. Fábián és Filep épitőmesterek I. 29.978.80 P, II. 990.— P, III. 3.940.90 P, IV. 216.— P, V. 597.— P, VI. 2003.11 P, VII. 286.50 P, VIII. 1.305.— P, IX. 39.317.31 P. — Dávidházy Kálmán épitész I. 28.689.50 P, II. 1.280.— P, III. 3.692.—P, IV. 459 P, V. 542.77 P, VI. 1.520.35 P, VII. 282.— P, VIII. 480.— P, IX. 36.945.— P.

Föld, kőmüves, ács és burkoló munkára: Asztalos András és Szél Géza és Fia I. 32.909.60 P, II. 1.150.— P, III. 20.— P. Összesen 34.709.60 P.

Asztalos, lakatos, mázoló és üveges munkára: Pongrátz Árpád asztalos 4.023.76 P. Szálkay András és Társa 4.361.60 P. Gyulai Lajos 4.065.— P. Piros Béla lakatos és Szabó Imre asztalos 4.555.90 P. Szalay Testvérek és Király Imre 4.362.— P. Bálint Lajos asztalos 4.304.— P.

Villanyszerelési munkára: Földes Sándor villanyszerelő 605.— P.

Vizvezetékszerelői, csatornázási munkára: Egyed Sámuel 1.830.10 P. Máthéi János 1.884.70 P. Fülöp Miklós 2.012.50 P. Kovács Gyula 1.889.43 P. Nagy Sándor 1.810.58 P. Gyenes Antal 1.459.75 P. Weinberger Ignác 1.777.50 P.

Vászonredőnyre: Kardos László 274.35 P. Szántó Zsigmond 306.60 pengő.

Kályhára: Magyar Radiátorgyár rt. (Budapest) 747.— P. Tóth Gyula 407.45 P.

Csak mázoló munkára: Kohn Sándor 539.50 P.

—oooOooo—

Terménytőzsde

A tengerentuli gabonapiacok lanyha irányzatának hatása alatt nálunk is alacsonyabb árfolyamok kerültek felszinre, amelyek azonban lényegesen kisebb veszteséget tüntetnek fel, mint amennyit a liverpooli tőzsde másfél pennis árveszteségе megokolttá tesz. Az itteni spekuláció az irányzatban bekövetkezett fordulatra teljes tartózkodást tanusitott, ugy hogy csak a Futura vásárolt és tartja az árfolyamokat a tegnapi zárlat alatt minlegy 18—20 fillérrel.

A márciusi buza 16.01, a májusi tengeri 12.52 pengős árfolyamon cserélt gazdát, ugy, hogy nemcsak a buza, hanem a tengeri is elvesztette tegnapi árnyereségét.

A felmondások keretében ma 39 vagon buza szállitását jelentették be, amelyet teljes egészében a Futura vett át.

A készárupiacon vontatottan indult az üzlet, az irányzat ugyancsak gyengült és körülbelül a határidőüzleti forgalomban mutatkozó olcsóbbodás érvényesült ezen a piacon is.

Árfolyamok: Tiszai buza 77 kg-os 14.45—15.40, 78 kg-os 15.10—15.50, 79 kg-os 15.25—15.70, 80 kg-os 15.30—16.00, felsőtiszai 77 kg-os 14.70—14.90, 78 kg-os 14.80—15.00, 79 kg-os 14.90—15.05, 80 kg 15.05—15.20, rozs 8.10—8.25, egyéb rozs 8.10—8.25, takarmányárpa 12.75—13.25, sörárpa 18.50—20.00, zab 16.50—17.00, tengeri 15.05—15.10, korpa 7.10—7.20, lucerna 160—180.

A MÉSZÁROS SZAKOSZTÁLY JELENTÉSE.

Levágatott: Nagy marha 90 darab, növendékmarha 26 darab, borju 78 darab, juh 268 darab, ló és csikó 4 darab, összesen 566 darab. — *Nyersbőrárak:* Magyar marhabőr 1.05, tarka marhabőr 1.10, borjubőr 2.00. — *Husárak:* I. rendü marhahus 1.80, II. rendü marhahus 1.40, I. rendü növendékhus 12 héten felül 2.00. II. r. növendékhus 12 héten felül 1.60, I. r. borjuhus 12 héten alul 2.60, II. rendü borjuhus 12 héten alul 2.00. I. rendü juhhus 1.40, II. rendü juhhus 1.00.

Felhivás a lentermelőkhöz.

A Lentermelést Irányitó Bizottság folyó hó 10-én megtartott ülésén ugy határozott, hogy felkéri a mezőgazdasági kamarákat, az 1931. évben lenmaggal beültetni szándékolt területek nagyságának összeirására és a beszerzendő adatoknak a Bizottság rendelkezésére való bocsájtására.

Miután az elkövetkező évben ismételten nagyobb mérvü lenmagtermelésre lehet számitani, a kivitel megorganizálása érdekében mutatkozik szükségesnek az arról való tájékozódás, hogy a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara kerületében kik és milyen terjedelemben szándékoznak lenmagtermeléssel foglalkozni.

Éppen ezért a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara a Lentermelést Irányitó Bizottság nevében felhivja a jövő 1931. évben lenmagtermeléssel foglalkozni kivánó gazdákat, hogy legkésőbb november 20-ig jelentsék be a Mezőgazdasági Kamaránál (Hunyadi utca 5.) e szándékukat, a lenmaggal bevetni kivánt terület feltüntetésével.

Miért jár kitérdelt nadrágban, mikor Hrabéczy olcsón kivasalja.

Sodrony ágybetétet
legjobb minőséget készit
Neumann Péterfia ucca 17.

EGÉSZ HETI RÁDIÓMŰSOR

Szombattól-szombatig

SZOMBAT, OKTÓBER 18.

BUDAPEST. 9.15 : Gramofonhangverseny. — 9.30 : Hírek. — 9.45 : A hangverseny folytatása. — 11.10 : Vizállásjelentés. — 12.00 : Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05 : A rádió házi kvartettjének hangversenye. — 12.25 : Hírek. — 12.35 : A hangverseny folytatása. — 1.00 : Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30 : Hírek, élelmiszerárak. — 3.00 : Piaci árak. — 4.00 : Takács Imre felolvasása : „A török dők utáni telepítések az Alföldön." — 4.45 : Időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00 : A Kisfaludy Társaság rodalmi délutánja. — 6.00 : Kárpáth Zoltán magyar nótákat zongorázik. — 6.30 : „Mit üzen a rádió." — 7.00 : A „Magyar Hét" rendezőbizottságának előadássorozata. — 7.30 : Magyar katonaindulók. Az 1. honvéd gyalogezred zenekarának fuvósegyüttese. — 8.30 : Lóversenyeredmények. — 8.35 : Vígjátékelőadás a Studióból. „Fenn az ernyő, nincsen kas." Vígjáték három felvonásban. — Utána : Időjárásjelentés, hírek. — Majd Bura Károly cigányzenekarának hangversenye.

KASSA. 12.30 : Déli zene.

LIPCSE. 4.30 : Zene.

MILANO. 7.30 : Szórakoztató zene.

MÜNCHEN. 4.30 : Szórakotzató zene rádióénekkar közremüködésével.

PRÁGA. 9.15 : Tamburicazene.

RÓMA. 5.00 : Ének és zene.

WIEN. 10.50 : Zene. — 7.30 : Carmen című négyfelvonásos opera az állami operából.

ZÜRICH. 5.15 : Harmonikázás. — 7.00 : Templomi harangszó.

VASÁRNAP, OKTÓBER 19.

BUDAPEST. 9.00 : Ujsághirek. — 10.00 : Egyházi zene és szentbeszéd az Egyetemi templomból. Szentbeszédet mond Tóth Tihamér. A szentmise alatt az Egyetemi Énekkarok énekelnek. — 11.15 : Evangelikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. Prédikál Zongor Béla körmendi evang. lelkész-esperes. Énekel a budai Luther Szövetség vegyeskara. — Utána időjárásjelentés. — Majd az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. — 2.00 : Gramofonhangverseny. — 3.30 : A földmívelési minisztérium előadássorozata. Éber Ernő : „A tejről és annak értékesítéséről." — 4.00 : Rádió Szabad Egyetem. — 6.20 : Weygand Tibor énekszámai a rádió házikvartettjének kiséretével. — 7.25 : Az Operaház előadásának ismertetése és az előadás szinlapjának fölolvasása. — 7.30 : Az Operaház előadásának közvetítése. „Cigánybáró." Operett 3 felvonásban. — Az I. felvonás szünetében : Lóversenyeredmények. — Utána időjárásjelentés. — Majd id. debreceni Kiss Béla cigányzenekarának hangversenye.

BERLIN. 18.30 : Hangverseny. — 18.50 : Beinacher : A fejszés bolond c. hangjátéka. — 20.00 : Dajos Béla zenekara. — Utána 0.30-ig tánczene.

BELGRÁD. 17.30 : Népdalok gitárral. 20.00 : A Glinka énekkar dalestje. — 21.00 : Gramofon. 21.30 : Szlovén dalok citerakisérettel.

KASSA. 8.30 : Prága. — 9.30 : Pozsony. — 10.15 : Gramofon. — 22.25 : Mor. Ostrava.

LIPCSE. 18.25 : Hangverseny. — 20.00 : Puccini : Bohémélet c. operája a studióban. — Utána 0.30-ig tánczene Berlinből.

POZSONY. 8.20 : Prága. — 10.15 : Gramofonhangverseny. — 12.40 : Déli zene.

ROMA. 17.00 : Vegyes hangverseny. — 18.00 : Tánczene. — 20.35 : Mulé Farkas módján című kétfelvonásos operájának előadása a studióból.

WIEN. 10.30 : Egyházi á capella zene. — 11.05 : A wieni szimfónikus zenekar hangversenye. — 13.10 : A 4. gyalogezred délutáni hangversenye.

HÉTFŐ, OKTÓBER 20.

BUDAPEST. 9.15 : Hangverseny. — 9.30 : Hírek. — 9.45 : A hangverseny folytatása. — 11.10 : Vizállásjelentés. — 12.00 : Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05 : A 2. József nádor honvédgyalogezred zenekarának hangversenye. — 12.25 : Hírek. — 12.35 : A hangverseny folytatása. — 1.00 : Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30 : Hírek, élelmiszerárak. — 3.00 : Piaci árak. — 4.00 : Asszonyok tanácsadója. — 4.45 : Időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5 : Pillitz Dezső felolvasása : „Mesterséges világítás és többtermelés a mezőgazdaságban." — 5.30 : A Magyar Cimbalomötös hangversenye. — 6.45 : Rádióamatőrposta. — 7.30 : Bodrogközi Zoltán novellái : 1. A kubikos ; 2. A jó kutya hazajár. Felolvassa a szerző. — 8.00 : Részletek régi magyar operettekből. — 9.30 : Fábián Lajos előadása : „A Magyar Hétről." — Utána : Időjárásjelentés, hírek. — Majd : A Fejes szalonzenekar, a tangó- és jazz-band, valamint Toll Árpád cigányzenekarának hangversenye, Kalmár Pál (ének) közremüködésével.

BERLIN. 18.40 : Szórakoztató dalok. — 19.05 : Szórakoztató zene. — 20.30 : Wien. — Utána Bizony Béla zenekara a Berlin kávéházból. — 0.30 : A berlini 1930-as hangversenyegyesület hangversenye.

BELGRÁD. 17.30 : Harmonikázás. — 20.00 : Népdalok. — 20.30 : Wien. — 22.15 : Vendéglői zene.

KASSA. 11.30 : Gramofon. — 12.30 : Déli zene. — 17.10 : Rádiózenekar. — 19.15 : Prága. — 19.20 : Pozsony. — 20.25 : Prága. — 22.20 : Prága.

LIPCSE. 19.30 : Bécsi est. — 21.00 : Vidám bécsi történetek. — 21.30 : Niemann Walter zongoraművész saját műveit adja elő. Utána 24-ig szórakoztató gramofon.

POZSONY. 11.20 : Gramofonhangverseny. — 12.00 : Prága. — 12.30 : Prága. — 13.30 : Haydn G-dur szimfóniája gramofonon. — 16.30 : Délutáni zene. — 19.20 : Kabaré.

WIEN. 11.00 : Régi tánczene és bécsi zene gramofonon. — 13.00 : Időjelzés, időjárás, hírek, műsorbemondás. — 15.20 : Winternitz zenekar. — 19.35 : Römisch zenekar játéka. — 20.30 : A bécsi szimfónikus zenekar hangversenye Anday Piroska operaénekesnő közremüködésével.

KEDD, OKTÓBER 21.

BUDAPEST. 9.15 : Az Országos Postászenekar hangversenye. — 9.30 : Hírek. — 9.45 : A hangverseny folytatása. — 11.10 : Vizállásjelentés. — 12.00 : Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05 : A Mándits szalonzenekar hangversenye — 12.25 : Hírek. — 12.35 : A hangverseny folytatása. — 1.00 : Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30 : Hírek, élelmiszerárak. — 3.00 : Piaci árak. — 3.30 : A „Tündérvásár" meseórája. — 4.45 : Időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00 : Péczely József novellái : 1. Hogy ette meg a gőzeke a juhászkutyát ? 2. Tü, meg a gyüszü. — 5.30 : A folyamőrség zenekarának hangversenye. — 7.00 : Petri Mór felolvasása : „Badacsony" —. 7.30 : Gramofonhangverseny. — 8.25 : Ügetőversenyeredmények. — 8.30 : Előadás a Studióból. „Somogyország." — Utána : Időjárásjelentés, hírek. — Majd : Farkas Jenő cigányzenekarának hangversenye.

BERLIN. 18.30 : Ebel Arnold dalai. — 19.30 : Tizenegy számból álló Ketelbey est a berlini rádió- és énekkar előadásában. — 21.10 : Angermayer : Hiba a számításban c. háromfelvonásos vígjátéka.

BELGRÁD. 10.30 : Gramofon. — 12.45 : Déli zene. — 17.05 : Citerazene. — 17.30 : A Begovics-trió nemzeti zenét ad. — 20.00 : Rádiónégyes. — 20.30 : Zagreb. — 22.45 : Közvetítés a Casino orfeumból.

KASSA. 11.30 : Gramofon. — 12.30 : Déli zene. — 17.10 : Délutáni zene. — 19.15 : Prága. — 20.45 : Tamburicazene. — 21.05 : Szólisták hangversenye. — 22.00 : Prága.

LIPCSE. 20.00 : A dresdeni énekpakadémia 30 éves fennállásának ünnepi hangversenye.

POZSONY. 11.30 : Wagner operákból gramofonon. — 13.30 : Hangosfilmek zenéje. — 17.35 : Délutáni zene.

RÓMA. 17—18.30 : Ének- és zenekari verseny.

WIEN. 11.00 : Gramofon. — 12.00 : Silving zenekar játéka. — 15.20 : Három gramofonszám. — 19.35 : A bécsi mandolinzenekar játéka. — 20.30 : Eltünő városok. — 21.00 : Holzer zenekar játéka.

SZERDA, OKTÓBER 22.

BUDAPEST. 9.15 : Az 1. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye. — 9.45 : A hangverseny folytatása. — 11.10 : Vizállásjelentés. — 12.00 : Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05 : Hangverseny. — 12.25 : Hírek. — 12.35 : A hangverseny folytatása. — 1.00 : Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30 : Hírek, élelmiszerárak. — 3.00 : Piaci árak. — 3.30 : Morse tanfolyam. — 41.0 : Eőrsi Julia felolvasása : „Hunyadi és Kapisztrán." — 4.45 : Időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00 : Móricz Zsigmond előadása a „Magyar Hétről." — 5.30 : A Székesfővárosi Zenekar hangversenye. — 6.35 : „Képek a magyar irodalom multjából." Császár Elemér egyetemi tanár előadása. Közremüködik : Báró Szentkereszthyné Nyegre Rózsi. — 7.15 : Kuruc dalok. — 8.00 : Gramofonhangverseny. — 8.35 : Horváth Elemér felolvasása : „Néhány egykori ujsághir a régi Pest-Budáról." — 9.00 : Liszt-est. Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Közremüködik : Stefániai Imre kamaraművész. — A hangverseny szünetében : Lóversenyeredmények. A hangverseny után : Időjárásjelentés, hírek. — Majd : ifj. debreceni Kiss Béla cigányzenekarának hangversenye.

BERLIN. 17.50 : Népdalok. — 19.20 : Hangkörutazás „Mit közvetít Németország" címmel. — 21.10 : Hangverseny. Majd 0.30-ig tánczene.

BELGRÁD. 17.30 : Délutáni zene. — 20.00 : Operettdalok. — 20.30 : Rádiónégyes játéka a közönség kívánsága szerint. — 22.15 : Tamburicazene.

KASSA. 11.30 : Gramofon. — 12.30 : Déli zene. — 19.15—22.15 : Prága. — 22.20 : Prága.

POZSONY. 11.30 : Gramofon. — 12 : Prága. — 12.30 : Déli zene. — 16.30 : Délutáni zene. — 19.15—22.15 : Prága.

WIEN. 11.00 : Operarészletek gramofonon. — 12.30 : Könnyü zene gramofonon. — 15.20 : A Sommer zenekar hangversenye.

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 23.

BUDAPEST. 8.00 : Egyházi zene és szentbeszéd a szegedi Fogadalmi templomtéren. A szegedi iskolák 5000 növendéke XVI. századbeli egyházi énekeket énekel. Szentbeszédet mond Sík Sándor. — Utána : Ifjuségi ünnep Szent Imre és Szent Gellért tiszteletére a szegedi Fogadalmi templomtéren és a szegedi Szent Imre-szobor lelepiezése. Ünnepi beszédet mond : Marcell Mihály dr. Konferál : Sík Sándor. — 10.30 : Hírek. — 12.00 : Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05 : Gramofonhangverseny. — 12.25 : Hírek. — 12.35 : A hangverseny folytatása. — 1.00 : Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30 : Hírek, élelmiszerárak. — 3.00 : Piaci árak. — 4.00 : Rádió Szabad Egyetem. — 5.10 : A földmívelési minisztérium rádióelőadássorozata. Veress Árpád : „A gazda kötelességei a gazdasági cseléd betegsége esetén." — 5.40 : Szalonzenekari hangverseny. — 6.50 : Bevilaqua-Borsody Béla : „Felvonulások az iparfejlesztés szolgálatában." — 7.25 : Az Operaház előadásának ismertetése és az előadás szinlapjának felolvasása. — 7.30 : Az Operaház előadásának közvetítése. „Sába királynője." Opera 4 felvonásban, 5 képpel. — Az első felvonás szünetében : Lóversenyeredmények. — Utána : Időjárásjelentés, hírek. — Majd : Bura Sándor cigányzenekarának hangversenye.

BERLIN. 17.10 : Peters Rudolf zeneszerzeményei. — 19.25 : A berlini dalosnégyes hangversenye.

BELGRÁD. 17.30 : Nemzeti zene. — — 22.15 : Gramofon.

20.30 : Délszláv dalok. — 21.00 : Prága.

KASSA. 11.30 : Gramofon. — 12.30 : Jazz. — 17.10 : Délutáni zene. — 22.20 Prága.

LIPCSE. 20.30 : Stiffler Adalbert emlékezete. — 21.00 : A dresdeni filharmonikusok északi hangversenye.

PÉNTEK, OKTÓBER 24.

BUDAPEST. 9.15 : Ujsághirek. — 9.45 : Egyházi zene a szegedi Fogadalmi templomból. 400 gyermek énekli a „Missa de Angelis"-t. Szeged város fölajánlása Jézus Szentséges Szivének a Fogadalmi templomban. — 11.10 : Vizállásjelentés. — 12.00 : Szeged város törvényhatóságának diszközgyülése a csanádi egyházmegye alapitásának 900-ik évfordulója alkalmából. — 1 : Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30 : Hírek, élelmiszerárak. — 3.00 : Piaci árak. — 4.00 : Zsoldos Benő : „Egy régi magyar föltalálóról." Fölolvassa : Radó Árpád. — Utána : Időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00 : Magyar operadélután. Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. — 6.00 : Délmagyarországi Rádió Klub rádióamatőr kiállításáról helyszini közvetítés Szegedről. Konferál Koncz Sándor. Kogutovitz Károly beszéde és a dijak kiosztása. — 6.45 : Gyorsirói tanfolyam. — 7.30 : A Palestrina kórus hangversenye a szegedi Fogadalmi templomban. Orgonán játszik Antos Kálmán. — 8.50 : Előadás a Studióból. „A remetefa." A kiséretet a Székesfővárosi Zenekar látja el. — Utána : Időjárásjelentés, hírek. — Majd : Rácz Béla cigányzenekarának hangversenye.

BERLIN. 17.35 : Szórakoztató zene. — 21.10 : Wagner Richard ismeretlen ifjukori műveiből. — Utána szórakoztató zene.

WIEN. 11.00 : Gramofonhangverseny. — 15.20 : Silving zenekar hangversenye. — 17.30 : Zenés ifjusági óra — 19.35 : Geiger zenekar játéka.

Köves játszik centerhalfot az Ujpestben és Havas helyettesiti Spitzet

Bobák és Mooré szerepelnek a Bocskayban, de meglepetés is várható. — Szombaton mindenki váltsa ki jegyét az Ujpest—Bocskay mérkőzésre. — Bocskay jelvénnyel jelenjen meg a debreceni közönség. — Csak szombat estig válthatók elővételi árban a jegyek.

A vidék megmozdult az Ujpest mérkőzésre, a Tiszántúlról ezrek jönnek be ismét Debrecenbe, hogy megnézzék az Ujpestet, a múlt sportév magyar ligabajnokát, a genfi nemzetek bajnokcsapatai között rendezett torna híres győztesét. A debreceni közönséget éppen úgy megmozdította a mérkőzés, mely az őszi szezon legérdekesebb meccse lesz Debrecenben s mely iránt nemcsak a sportrajongók érdeklődnek, de azok is, akiket még nem tudott kicsábítani a legszebb futballmérkőzés sem a Diószegi úti pályára. Természetes ez, hiszen az Ujpestnek világhírneve Európa bármely városában nagy közönséget szerezne, ámbár a mérkőzés olyannak igérkezik, hogy sportban is tud megfelelőt nyújtani ehhez a nagy érdeklődéshez.

A Bucskay annyiszor állotta meg már diadalmasan a helyét a nagyszerü lila-fehér csapat ellen, hogy nem lehet kétséges: ezúttal is becsületes eredményt tud produkálni, ha teljes erejéből küzd a kék-sárga legénység. Hogy pedig küzdeni akarásban, lelkesedésben nem lesz hiány, nemcsak amiatt bizonyos, hogy a Bocskaynak minden vágye kiköszörülni a múltheti vereséget, hanem azért is, mert a reváns vágya mindennél erőseben fűti a debreceni csapatot. Most egy éve, hogy az Ujpest otthonában, a félelmetes Stadionban, már 3:0-ra vezetett a debreceni csapat az újpestiek ellen, amikor P. Szabó sportszerütlenül, dúrván lerugta a Bocskay kapusát. A védtelenül álló kapuba azután a mérkőzés további folyamán négy gólt tudott rugni az Ujpest s igy megszerezte a győzelmet. Egy év után most elérkezett a reváns pillanata, azé a revánsé, amelyet a Bocskay fair játékkal, sportszerüen visszaadhat a lila-fehéreknek.

A debreceni futballderbire, amelyre az egész ország sportközvéleménye felfigyel, az Ujpest és a Bocskay grandiózus csatájára kellő gonddal készül Ujpest. Betegség és formánkivüliség szempontjából alaposan megrostálta csapatát, amely a III. kerület ellen nem valami nagy dicsőséggel szerepelt a múlt héten. Igy aztán Volentik helyére a jó formát mutató Köves, a Spitz helyére pedig Havas kerül. Az Ujpest csapatának valószínü összeállitása a következő:

Aknai—Kővágó, Fogoly—Borsányi, Köves—Vig, Török, Avar, Sólyom, Havas, P. Szabó.

A Bocskay hasonlóan nagy gondot fordit az előkészületekre és változtatásokat is eszközöl csapatán. A teljesen formán kivül játszó és igen gyönge kondicióban levő Sághy igy kiesik a debreceni együttesből és helyét Mooré foglalja el. A balösszekötőben Bobák játszik, egyébként azonban a csapat marad a régi, bár van eshetőség arra is, hogy egy bizonyos változás történik, amelyről azonban egyelőre nem adhatunk közelebbi felvilágositást.

Az a nagy érdeklődés, amely mutatkozik, a jegyek nagy kereslete — ajánlatossá teszi hogy még szombaton váltsa meg jegyét a közönség, bár ezt ismételten hangsúlyozzuk, — többé nem fordulhat elő az, hogy a férőhelyek hiánya miatt vissza kelljen fordulnia a közönségnek a pályáról. Az bizonyos azonban, hogy azok, akik szombaton kiváltják jegyeiket, olcsób elővételi kedvezmény beszámitásával, jelentékenyen kisebb árat fizetnek értük, mint akik csak vasárnap gondoskodnak jegyről. Ezenfelül aki a szombaton kiváltott jeggyel kezében jön a pályára, elkerüli azt a tolongást, amely a vidéki közönség beözönlése miatt a jegypénztáraknál elkerülhetetlen. Elővételi kedvezményt vasárnap nem tud már nyújtani a Bocskay.

A Bocskay tagjait külön figyelmezteti arra, hogy szombaton váltsák ki jegyeiket, mert a pályán és vasárnap délelőtt nem válthatók az olcsó tagsági jegyek sem. Erre az intézkedésre azért van szükség, hogy az egytipusu jegyek árusításával kikerülhető legyen a pályán a jegypénztárnál a tolongás.

A mérkőzésre a jegyeket a Máv Menetjegyiroda árusitja. (Piac ucca 56.)

Figyelmezteti a közönséget a Bocskay elnöksége, hogy délután három órakor kezdődik a mérkőzés.

Mindenki vásárolja meg a mérkőzés előtt a Bocskay remek új jelvényét, amely a Máv. Menetjegyirodában, — Sándor Ármin ékszerésznél, (Piac u. 28. szám) és künn a pályán a jegypénztárnál kapható.

A MASz. KELETI KERÜLETE

ma délután három órai kezdettel rendezi meg a kerületi dekatlon bajnokságok első részét, az Egyetemi Sporttelepen. Az első napon lebonyolitásra kerülnek a 100 és 400 méteres sikfutás, a magasugrás, távolugrás, súlydobás. A versenyre szépszámú nevezés érkezett s az indulók között bizonytalan kimenetelü küzdelemre van kilátás. A legerősebbnek Gallé, Hadházy (DEAC), Glei (DVSC) és Szobonya (Sz. Máv) látszanak, bár Móna (NyVSC) is belszólhat az elsőség kérdésébe.

A verseny második része vasárnap délelőtt féltiz órai kezdettel kerül lebonyolitásra, ugyancsak az Egyetemi Sporttelepen, a NyTVE vándordijas versenyével együtt.

Felhivás.

Felkérem a Bőrös SE. felsorolt játékosait, hogy folyó hó 19-én, a DTE pályán, kilenc órakor jelenjenek meg. Bécsy, Kiss, Kunn, Sóvári, Varga, Török, Grosz, Korcsmáros, Voli, Nagy Baucsik, Vecsey, Bessenyei, Márkusz. Pontos megjelenést kér az Intéző.

Felkérem a Zerkovic FC következő játékosait, hogy vasárnap délelőtt félkilenc órakor a DKASE pályán pontosan jelenjenek meg: Karap, Bakó, Antal, Gál I., Grósz, Pocsár A., Kalitski, Schvarcz S., Grünfeld, Gaál A., Nagy S., Kónya I., Kónya II., Juhász, Fisch, Bakura, Szabó B. Schvarcz, Simon, Bobák, Antal. Intéző.

2165—1930. vh. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A debreceni kir. járásbiróságnak 1929 Pk. II. 27900—4. sz. végzése folytán dr Miszti Károly ügyvéd által képviselt Debrecen sz. kir. város végrehajtató javára debreceni lakos vh. szenvedő ellen P 742.92 + 64.— + 658.39 + 586.36 tőke, enek megitélt kamatai, megállapitott eddigi és a még felmerülendő költségek behajtása végett a fizetett összeg betudásával — a vh. novella 20. §-a értelmében, mindazon végrehajtók javára is, akik ugyanezen ingókra törvényes zálogjogot nyertek, Helyben, a zsibvásártéren, ki nem szállitás esetén nyomban Péterfia ucca 46. számu háznál 1930 okt. 29-én délelőtt 11 órakor 7180.— P-re becslült ingók u. m. butorok, zongora, szőnyegek, olajfestmények, csillárok stb. birói árverésen a legtöbbet igérőnek esetleg becsáron alul is, eladatnak az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében.

Debrecen, 1930. évi okt. 6.

Rákóczy László
bir. végrehajtó.

Underwood
Royal-Remington
Triumph-Standard
és Portable-gyári uj
irógépek
javitás, kellék,
le rások
HURAY, tel. 17-93.
Iparkamara épület.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések dija hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betükből álló, valamint levelezési rovatban elhelyezett apróhirdetések dija kétszeresen számittatik. Apróhirdetések csak a dij előzetes lefizetése mellett közöltetnek. A közlési dij vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott cimek csupán kiadóhivatalunkban, József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) tudhatók meg. Hirdetési ügyekben Telefonon a 788 nyujt felvilágositást.

Házasság

Éltesebb
földbirtokos házasság céljából megismerkedne korához, vagyonához illő, komoly nővel. Teljes cimü leveleket „Komoly" jeligére a kiadóba kérek. 1039

Levelezés

„Manila"
jeligére levél van a kiadóban. x

Alkalmazást keres férfi

Egy
jó munkás borbélysegéd állást keres. Csapó ucca 74. Darabán fodrászüzlet. 1022

Kerékgyártó
fiával állást keres gazdálkodásba, hosszú bizonyitvánnyal. Klein cselédintézetben. 1009

Alkalmazási keres nő

Bejárónak
ajánlkozik szerényigényü nő. Cim: Teleki u. 38. szám. 959

Betöltendő állás nők részére

Egy
bejáró szakácsnőt felveszek, Péterfia ucca 52. szám. étkezde. 1059

Irodába,
hol a gépirást és irodai munkálatokat is megtanulhatja kezdő fiatal leány, felvétetik. Ajánlatokat „Jövő" jeligére a kiadóba. 1035

Megbizható
bejárónőt keresek Homokkert, Bánffy u. 14. Hátul az udvarban 1046

Komoly,
intelligens, németül jól tudó nevelőnőt keresek fél napra. Értekezhetni vasárnap reggel 9—10. Simonyi ut 26—28 közötti bejárat. Bernáth-villa. 1033

Gyakorlott
szőnyegcsomózó lányokat felvesz Lőrinc szőnyegüzem, Szoboszlói út 41b. 1003

Kifőzőnőt
iparigazolványost szerényet, ügyeset keresek Árpád tériek előnyben. Cimem a kiadóban. 1020

Alkalmazást nyer férfi

Kifutófiut
biciklivel felveszek. — Rosenthalné, Csapó u. 19. szám. 1029

Jó munkás
csizmadiasegédek, zsiros boxmunkára, egy hétszámos bentkoszttal felvétetik. Árpád tér 34. szám. 1025

Vegyes

Találtatott
egy barnaszinü, fiatal him, törpe, nagyfülü dakszli kutya. Átvehető Eötvös u. 46. 1017

Bútor

Ebédlőszekrény
asztal, székek és falitükör eladó. Teleki u. 14. szám. 773

Eladók
konyhabútorok szekrény, ágy, Széchenyi ucca 3. szám. ***

Hangszer

Harmonium
4 és fél játéku, eladó. Főgépész. István malom. 782

Zongora
kitünőhangú, elsőrangú bécsi gyártmányú modern, bérbeadó. Péterfia u. 9., udvarban. 1015

Oktatás

Knoti Kovács Sillye Gabriella
miniszterileg engedélyezett szabászati varróiskolájába és nőidivattermébe, magántitásra és iparképesitésre tanitványokat minden időben felvesz, Kossuth ucca 45. szám. 4—IX-6 XI—6-ig.

Németül,
privát órákat ad és magánvizsgára előkészit dr. Kövessi, Harsányi Gusztáv ucca 25. IX—6 w.

Elelmiszer, ital

LENCSE
nagyszemü, zsizsikmentes kapható termelőnél 5 kilogramos tételekben 70, 80 fillérért. — Domokos Lajos u. 6.

Zamatos bor 64 fill.
öt liter vételnél 60 fill. 10 liter vételnél 58 fill. Otelló vörös 80 fillér, 5 liter vételnél 72 filér Üvegeket veszek magas áron. Glück I. Magoss György-tér 9. sz. bor- és csemegeüzlet. 10—XII—15

Garantált
tisztaságú és teljes tejet naponta házhoz szállitok, viszont eladók kizárva. Érdeklődők forduljanak gazdatitkárhoz, Józsa. XX—12-ig

Sajáttermésü
bor literenként kapható Pénteknénél, Kigyó u. 43. 999

Burgonya,
nyári rózsa, mázsája 10 pengő, őszirózsa 7 és fél pengő, Ellarózsa 6, Krüger 4 és fél, házhoz szállítva, Murvainál, Vár ucca 11. 947

Ajánlat

Gallérokat, ingeket legszebben, legolcsóbban tisztítok, 4 nap alatt, Budapesti képviselet, Simonffy ucca 7. szám. 1125-12-31

Férfiingvarrás
1 pengő 20, gépendli métere tíz fillér. Mindenféle kézi, gép és monogrammhimzés. Kifogástalan munka. Bájos gyermekruhák hozott anyagból. Sass u. kettő 19h-X-25g.

Iskolák
részére kedvezményes árban készítek előrajzolást, legujabb minták szerint. Nagy választékban előrajzolt iskolai kézimunkák és hozzávalók. Olcsón vállalok fehérnemü himzést, varrást, monogramozást, hozott és saját anyagomból. — Állandóan raktáron vannak himzett, fehér kézimunkák. Fazekas kézimunkaüzlet, Szent Anna u. 6. szám. 911—XII—11-ig

Tört
aranyat, aranyfogat a legmagasabb árban — vesz Haás Janka aranybeváltó. Simonffy ucca 7. sz. 1132IX-7-X7-hg

Keresek
8, 10, 12 hónapos garantált fajtiszta német nemesitett tenyész süld- kant. Kor, súly, kgkénti ár megjelölésével ajánlatokat kér Derzsy Kálmán, Debrecen, — Hatvan ucca 24. sz.

PADLÓLAKK
magasfényü, legszebb színekben, kiváló minőségben nagyon olcsón kapható Stern festéküzletben, — Debrecen Piac ucca 10. sz. (Bikával szemben). Ugyanott poloska, svábbogár, patkány és egér irtó megbizható minőségben kapható.

Ékszert
órát készpénzáron hat havi részletfizetésre — vehet Takarékossági — könyvecskével Engel László ékszerésznél, — Piac u 52 Megyeház melett 15hX23g.

Ajtók és ablakok
jobbminőségüek és egy szerűbbek továbbá hármas ikerablakok minden nagyságban készen kaphatók, Blattner Kálmán telepén, Nagyvárad ucca 14. (Miklós ucca végén.)

Nagyon
olcsó képkeretezés és üvegezés, továbbá üveg- és porcellánedény legrégibb kikölcsönzési raktára. Ifj. Blattner Gyulánál. Piac u. 89 szám. 00—

Porosz szén
7500 kalóriáju 7 P. Hazai szén, szagtalan, teljesen elég, mázsánként 3.20 P. Tüzifa, bükk, tölgy és varga mázsánként 3.80 P. haza szállítva. Salétrom u. 12. szám. Telefon 6—74. 23—X—26-ig

Akác-,
köris, szil, tölgy rönkök eladók. Fakereskedelmi. Miklós ucca 7. szám. Telefon 2-16. szám. 297

Ingyen ajándékot
kap, aki lakodalmakra, névnapokra vagy alkalmakra kölcsönedényeket Blattnertől kikölcsönzi. Piac ucca 89. Royal szállodával szemben. Dúsan felszerelt raktár.

Magyar játékkártya
32 lapos, nagy alaku prima minőség, reklám ára: 1.40 pengő, (Piac ucca) Ferenc József-ut 64. szám. trafikban. — 14—v

Elsőrendü
házikoszt kapható. — Arany János ucca 22. szám. 989

Kelengyére
selyemre monogramot készítek. Görbe u. 1. Sarokház. 957

Poloskát,
svábbogarat biztosan elpusztít a Szektin rovarirtószer. Készíti: — Jósa és Jóna drogéria. Debrecen, Kossuth u. 6 Ára 1 P 20 fill. 673.-X-19.

80 fillérért
ondolál a vörös Rózsi és 30 fillérért maniküröz a szőke Rózsi. — Csapó u. 54. 5h-11-7

Hölgyfodrász-szalon
Piac ucca 5. Kossuth szoborral szemben. — (Bika oldalon). Legolcsóbb és gyors kiszolgálás. Elsőrendü munkaerők. Manikürözés.

A fő uccán,
az új Svetits palota előtt a cipő tisztitó, — egy pengőért fest cipőket, minden szinre. 1047

Mosni,
vasalni házhoz megyek 3 pengőért. Simonffy u. 11. pince, házmesternél. 1006

Gobelinképeket
olcsón és művésziesen készítek. Széchenyi u. 26. szám. 976

Cimfestő-
műtermem megnyilt. — Készítek művészies kivitelü táblákat, reklámokat, világító táblákat. Nuszbaum Béla, Kossuth u. 18. 1026

Szántást
vállal traktorral. Csillag ucca 38 954

Kereslet

Elveszett
egy ezüst puderdoboz, fedelén „Rózsi" névbevéséssel. Megtalálója a Városgazdai hivatalban jutalomban részesül. 1038

Kölcsönt
1000—1500 pengőt keresek magas kamatra, kellő biztosíték mellett. Cím a kiadóban. 964

Elveszett
fényképes havi bérletjegy Nagy Józsefné — névre. Megtaláló jutalmat kap Darabos 21. szám. Nagyvátinál. 1007

Vennék
egy szoba, konyhás, adómentes házat részletfizetésre kertségekben. Ajánlatokat kérek ármegjelöléssel küldeni „3500" jeligére a kiadóba. 990

Lakást keres

Egy
szép nagy szobát, konyhát, speájzt, tisztát — központban keresek. — Cím a kiadóban. 1043

Kiadó lakás
egy szobás

Keresztény
családnak egyszobás lakás, november 1-ére kiadó, Kossuth ucca 58. szám. 1048

Nagy szoba,
irodának, műhelynek kiadó, Piac ucca 66 sz. Ugyanott gázkályha eladó.

Uccai
egy szoba, előszoba, esetleg külön konyhával kiadó, Eötvös ucca 11. szám. 1054

Egy,
esetleg 2 szobás, konyhás udvari lakás kiadó. Darabos 9. 1042

Egyszobás
lakás minden elfogadható bérért azonnal kiadó. Andrássy ut 99. 1005

Szoba,
konyha, spájz, mellékhelyiségekkel elsejére kiadó. Csillag u. 8. sz. 1019

Kiadó
különálló csöndes udvari kis szoba butorozva 12 pengőért vagy butor nélkül, Erős Lajos-utca 14. 975

Magasföldszintes
szép, száraz, szoba és konyha kiadó magános nagy vagy párnak. — Nyil u. 116. 962

Egy szoba,
konyhás lakás, november hó elsejére kiadó, Eötvös ucca 66. sz. B.

Kiadó lakás
két szobás

Svetits-
palotában f. év november hó elsejétől kettőszobás lakás minden — komforttal bérbeadó. Felvilágosítást ad a gondnokság. 808

Kiadó
két uccai szoba, konyha, spájz, kamara és pince, külön udvar — nov. 1-ére. Bujdosó u. 34. Értekezni Köntöskert. Töhötöm u. 42. 859

A város
közepén kiadó albérletbe egy kétszobás, fürdőszobás lakás. Érdeklődni lehet az Uránia pénztáránál. X—20-ig

Két szoba,
konyhás lakás nov. elsejére kiadó. Busi ucca 17. sz. 1045

November
kiadó 2 szoba, konyha, kamara és udvar. Szeremley 17. Katz-telep. 1047

Két szoba,
előszoba, konyha — egészséges, tiszta lakás nov. 1-ére kiadó. Homok u. 61. sz. 998

Kiadó
külön udvarban 2 kis szoba, előszoba, konyha stb. és uccai szoba, konyha, spájz, zárt veranda, fatartó. Kishegyesi út 15. 1004

Meszena
ucca 12. Ucca 2 szobás (orvosi rendelőnek, — irodának is alkalmas) és udvari 1 szobás lakás összes mellékhelyiségekkel nov. 1-ére kiadó 1014

Kiadó lakás
három szobás

Modern,
háromszobás lakás, — november hó elsejére kiadó, Arany János u. 48. szám. 1053

Háromszobás
fürdőszobás lakás kitünő állapotban 1600 P-ért nov. 1-ére kiadó, esetleg albérletként — február 1-ig. Garay u. 18. Moess. 1032

Háromszobás
lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Arany János u. 29. 1018

Háromszobás
lakás mellékhelyiségekkel november 1-ére kiadó. Csapó u. 59. X. 31.

Háromszobás,
modern lakás mellékhelyiségekkel méltányosan kiadó. Értekezni Honvéd ucca 9b. — 524

Kiadó lakás
nagyobb

Svetits-
palotában Ferenc József útra néző négyszobás lakás minden komforttal folyó évi november elsejére kiadó. Értekezni lehet a gondnoki hivatalban I. udvar. 809

Négyszobás
modern lakás az Arany Bika bérházban azonnal kiadó. Érdeklődni lehet Bika iroda, félem. 15. sz. 10—10—30.

Kiadó
5 szobás udvari lakás 2 ganggal, mellékhelyiségekkel, Miklós u. 41. Értekezni: Péterfia u. 9 szám 1012

Butorozott szoba

Bútorozott szoba
esetleg kvártélyosnak is kiadó. Domb ucca 14. szám. x

Bútorozott
szoba kiadó az egyetemhez közel. 842

Nagyon
elegánsan bútorozott szoba légfütéssel központban azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 1024

Uccai
bútorozott szoba, előszobával, kapualatti bejárattal kiadó, Burgondia ucca 4. 1052

Kiadó
két különbejáratú uccai bútorozott szoba. — Kossuth u. 26. Baloldal. 1036

Különbejáratú
udvari bútorozott szoba november egyre kiadó. Werbőczy u. 14., födszint. 1000

Balatonfüreden
modern, kényelmes, s központi fütéses hideg melegvizes kétágyas szoba, jutányosan kiadó. Értekezhetni lehet Nyiri Géza ny Máv felügyelőnél. Péterfia ucca 16. XX—12-ig.

Udvari
2 ablakos szoba konyhával bútorozva vagy bútor nélkül kiadó. — Nov 1-ére. Simonffy-u. 39. vv

Bútorozott
különbejáratú szoba villannyal 2 személy részére azonnal kiadó. Domokos Lajos u. 6. Vénkert Kollégiumtól 10 perc. Sx

Csinosan
bútorozott szoba (minden kényelem biztosítva) kiadó. Kigyó u. 27. sz. N. B.

Kiadó
olcsón szépen butorozott szoba konyha, minden mellékhelyiséggel, külön udvarral, legszebb helyen közel központhoz, Erős Lajos-u. 14. Széchényi-kert. 995

Teljesen
különbejáratú, kényelmesen bebutorozott — uccai szoba előszobával kiadó. Eötvös u. 7. 979

Átadó üzlet, vendéglő

Kocsma
jogfolytonossággal családi körülmények változása miatt kiadó. — Cím a kiadóban. 967

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Üzlethelyiség
igen forgalmas uccák sarkán kiadó, Eötvös u 66 szám. B.

Modern
üzlethelyiség a Svetits-bérházban előnyös feltételek mellett azonnalra kiadó. Bővebb felvilágosítást ad a gondnoki hivatal. I. udvar. 807

Üzlethelyiség
központban bármily — célra alkalmas, olcsón kiadó. Füvészkert u. 14. sz 8h—w.

Góré
25 méter hosszú, uj, olcsón kiadó, József kir. herceg 12. 1008

Kiadó
üzlethelyiség, Eladó — szabóvarrógép, sezlon, ruhaszekrény. Bethlen-ucca 27. 963

Autógarázsnak
műhelynek, raktárnak zárt, fűthető helyiség kiadó. Szepességi u. 28. 1030

Műhelynek
raktárnak alkalmas 2 pincehelyiség kiadó, — Hatvan u. 4. 1011

Ingóságvétel

Szőnyeget,
argaman vagy perzsiát vennék. Hossza legalább 3 és fél, szélessége három méter legyen. Cím a kiadóban. 1055—X-28-ig.

Fürdőkádat,
fával fűthető fürdőkályhát, vagy autógeizirt veszek jókarban Cím a kiadóban. 1044

Használt,
jókarban levő vashordókat veszek, ajánlat: Salétrom u. 34. Trafik. 959

Ingóság eladás

Eladó
nagy szalontükör, madrác, rézágy, sodrony, Biharitól képek nagyon olcsón Erőss Lajos-u. 14. Széchenyi kert. 99

Cserépkályha,
ebádlókredenc olcsón eladó. Diószegi u. 18 Árpád tér 1. 1037

Élő
lábáról tépett idei tollat eladnék 7 kg-t, kilóját 9 pengőért. Deutsch intézőné, Tiszacsege. Kismajor. 975

Nagy
kirakat és függőlámpa olcsón eladó. Kassai ut 11b. szám. 1034

Asztali
sparherdt, alig használt, szép nagy, eladó. Kassai ut 22. 1001

Eladó ház

Eladó
most épült, teljesen uj modern két szoba, s konyha, kamara, előszoba, fürdőszobás, s adómentes ház Homok ucca 53. szám. h 12x18-ig

Eladó állatok

Bika borjú,
két darab, fajtiszta, eredeti bonyhádi bikától, igen magas tejelő szintén fajtiszta bonyhádi anyától származó 13 hónaposok azonnal eladó. Értekezhetni lehet Derzsy Kálmánnál Hatvan ucca 24. szám alatt, reggel 7- fél 8

Eladó föld

Eladó
Tisztviselőtelepen 300 n. öl saroktelek. Értekezni ugyanott, — Forgács u. 72. szám. 996—10—23

Felelős szerkesztő: PALFY JÓZSEF. — a TISZANTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.